

# Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

## Umanism și umanitate

**n**iciodată parcă problema finalității științei, a creației în fond, n-a fost pusă acutitate ca în anul din urmă cind omenirea dispune de un extraordinar arsenal de mijloace în care se poate apăla deopotriva pentru înfăptuirea operelor de progres și civilizației sau pentru autodistrugere. Raportul dintre știință și conștiință conține elemente dramatice și poartă în sine imaginea proprie experienței inesei a umanității ca și imaginea celor mai multe din posibilitățile sale de supraviețuire. Știința, oamenii de știință, au trecut în primul plan al răspunderii și griji lor față de soarta lumii și așa transverată de crize și zburcătă încă de amintiri care se agișter ca o cenusa peste viața noastră. Cursul inarmărilor continuă demențial și încă la scara celor mai perfecționate tehnici și mijloace. Violența își are multe din propriile sale rădăcini în uriele depozite de arme, inechitățile internaționale și seismele economice o amplifică. Eternitatea intră aproape în fiecare clipă în stare de revoltă. Oamenii de știință și pace — iată un raport care, în toate consecințele sale în lumea noastră de azi, ne rezumă și, în același timp, ne exemplifică.

Conștiința creației, ca premiza a destinului acestora, conștiința oamenilor de știință ca premiza a finalității cercetărilor și descoperirilor acestora se constituie și trebuie să se constituie, practic, în cel mai nobil suport al liniștii și existenței planetar, al vieții, luptei și muncii popoarelor pentru afirmarea lor liberă și independentă pe arena istoriei. Marele forum internațional al oamenilor de știință, întrunit nu cu mult timp în urmă la București și simpozionul Oamenii de știință și pace desăfură sub înaltul patronaj al tovarășului Nicolae Ceaușescu și beneficiind de un cuprinzător și esențial mesaj al președintelui nostru au putut da o vie rază de speranță în adevărat sens. Cu acest prilej s-a putut auzi distinct ecoul unei politici de pace și cooperare dar, cel mai mult și mai mult, a fost dezvoltată cu deosebită vigoare ideea responsabilității și conștiinței civice a savanților, faptului că există toate motivele și a sosit timpul cind omenii de știință, din indiferență care țară ar fi și din indiferență ce sistem politic și social ar sosi, și orice credință ar reprezenta, pot și trebuie să se dedice unele dintre cele mai înălțătoare

Luceafărul

### REFLEX

## Ceea ce nu se putea uita

**C**u siguranță că, auzind în reacție vizitatorilor și la reflexe tezaurele în ochii acestora, Odobescu se gindea la marele și monumentalul său studiu *Le Tronçonné de Petrosia* care avea să vadă lumina tiparului, tot la Paris, peste douăzeci de ani. Artistul din el ceda locul savanțului la știința arheologiei românești cizăia nu numai un prim și cel mai de seamă reprezentant ci și un stil. Rigoarea nu denunță metafora ci o asimilează, comparația aduce în prim plan documentul și pune ordine în realitate, restructurând adevărul sale la obiect este ci se poate de larg și implica deopotrivă știința și istoria ca și intuiția și fixarea în text. În fond nu el fusese autorul a celui studiu celebru în epocă, intitulat cum nu se poate mai sugestiv și de o valoare care-l consacra într-o vreme actualitate și astăzi și a numelui: *Instinctul artistic al poporului român*. Patosul pesoptist al pledoariilor sale este dublat de un spirit rece

A.I. Zăinescu

Continuare în pag. 6-a

### Anotimp

**Mai a încă timp, strigă florile, păsările asemenea cîntă în zbor, totul e înainte, nimic înapoi, totul trece pe-acolo, să nu ai teamă, în**

herghelie

de cai biciuți peste cîmp, zilele.

rouă,

în jur vor foșni frunze mai nevăzute și leagăne se vor auzi balansîndu-se sub lumina depărtată, din stele.

Pentru cei nenăscuți va fi încă timp să se nască, pentru cei născuți ceasurile vor rămîne în neschimbare, pentru cei trecuți de apele vieții, un cîntec va învocea țărnițele să se apropie.

**Al cincilea anotimp pune miez și tăcere acolo unde cuvintele cheamă luminile lui, pe cadranul buzoalelor ei nu are sector, ci numai aripile, aripile tuturor lucrurilor bat spre acolo.**

Dumitru Bălăeț

### Sete

**La miezul nopții cînd orașul e întors pe cealaltă și se zbate să miroasă în continuare o om.**

O mulțime de metafore

pe creierul meu obosit;

O lumină nehotărîtă se țirde pe străzi,

O girină își deschide gura de abur în burta vîdubului,

Impușcăturile de la halda de zgură sînt semnele orașului către alte civilizații.

Valeriu Bărgău

## Nicolae Ceaușescu, luptătorul comunist de exemplară conduită morală și politică

**I**storia mult milenară a poporului român consemnează în fiecare etapă pe cei mai buni fil care s-au situat în fruntea luptei pentru dreptate, libertate, independență și progresul patriei. Istoria consemnează în paginile sale exemplul eroic al luptătorului neînfricat pentru triumful idealurilor comuniste, rolul și dăruirea pentru cauza poporului, așa cum o întruchiează secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Ediția în volum a suitei de articole publicate de ziarul „Știința tineretului”, sub titlul „Tineretea revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu”, datorate cercetătorului Olimpiu Matheșescu, se constituie într-un instrument de mare forță educativă în procesul formării și afirmării trăsăturilor moral-politice ale omului nou al societății noastre.

Prin cuprinderea datelor și faptelor istorice din deceniile III-V ale secolului al XX-lea, se recumpone o reală biografie morală și politică a conducătorului partidului și statului nostru, a cărui viață și activitate sînt nemijlocit legate de întreaga istorie a epocii în care s-a format și afirmat ca militant revoluționar de frunte al mișcării muncitorești, al Partidului Comunist Român.

Din fragedă tinerete, încă la vîrsta de 13 ani, intrat în rîndurile mișcării muncitorești, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a remarcat prin activitatea neobosită, dirzenia, abnegația și curajul în îndepărtarea sarcinilor dar și prin înfruntarea prigoanei forțelor represive. Cel care la vîrsta de 15 ani reprezenta tineretul într-una din cele mai largi organizații de masă, Comitetul Național Antifascist, la vîrsta de 16-17 ani se afla în fruntea comitetelor regionale ale U.T.C. Prahova și Dimbovița, la vîrsta de 17 ani a fost implicat în procesul tinerilor militanți comunisti și antifascisti de la Brașov, devenit un proces istoric, iar la vîrsta de 21 de ani s-a aflat în fruntea orga-



Tineretea revoluționară a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

nizării uneia din cele mai mari demonstrații antifasciste și antirăzboinice, s-a impus prin clarviziunea și cetezanța sa, în primele rînduri ale cadrelor mișcării revoluționare, a Partidului Comunist Român. În toate acțiunile de luptă, în inițiativa și atitudinile mișcării revoluționare și democratice începînd cu luptele eroice din anul crizei economice din 1929-1933 și pînă în ziua de astăzi, istoria încearcă să evidențieze contribuția și libertățile viața, activitatea și contribuția esențială a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Această integrare a omului de excepție în istorie, această perma-

nență întrepătrundere dintre voința, dirzena și personalitatea individuală cu miezul proceselor ce au avut ca rezultat situația patriei pe coordonatele socialismului și comunismului pun în evidență biografia revoluționară neînfricat, a celui mai iubit fiu al poporului român, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Simțul organizatoric, dinamismul și clarviziunea politică ce-l caracterizează pe tînărul militant Nicolae Ceaușescu l-au impus ca pe unul dintre participanții activi ai Comitetului Național Antifascist, fapt ce a făcut ca în anul 1933-1934 să fie de numenase ori arestat fată, din documentele oficiale ale vremii, prezentată în 1936 Tribunalului militar din Brașov, o sinteză a faptelor eroice, ale revoluționarului Nicolae Ceaușescu, într-un raport al Prefecturii Poliției Capitalei: „Nicolae Ceaușescu, fiul lui Andruța și Alexandria Ceaușescu, plugar din comuna Scorniciu-Veni, figurează în cazierul Direcției Generale a poliției ca unul ce militează în mișcarea comunistă încă de la vîrsta de 14 ani, fiind arestat și judecat în mai multe rînduri după cum urmează:

— În anul 1933, cu adresa nr. 109 592 a fost înaintat Parchetului Tribunalului Ilfov, pentru acte de sabotaj și îndemni la grevă, făcute printre lucrători, judecat și achitat.

— În cursul lunii iunie 1934 a fost arestat de către Consiliul de război al Corpului I Armată Craiova, avînd asupra sa un număr de 22 de liste de subscripție și proteste semnate de membrii organizațiilor comuniste din Capitală, el fiind trimis ca delegat al organizațiilor comuniste din București, la Craiova, să facă deciziile favorabile cerșitorilor implicați în rebeliunea de la Atelierele Ci-viș și fiind înaintat cu acte de anchetă

Ion Ardeleanu

Continuare în pag. 3-a

## O carte despre etnic

**E**tnicul reprezintă o temă pasionantă pentru oricine se interesează de problematica socială. După cum, în planul individual, nimeni nu poate să nu încerce dintr-o dată de a-și cunoaște îndeaproape părinții și ceilalți înaintași făcîndu-se acestora, tot astfel comunitățile mari, popoarele, manifestă și ele un interes mistuitor pentru descifrarea fizionomiei proprii. Se vădește astfel, la nivel de comunitate, aceeași sete arzătoare de autocunoaștere de sine. Și așa cum recomandarea socratică a autocunoașterii se lăsează de tot felul de dificultăți, tot astfel se întimplă și cu cunoașterea de sine a neamurilor, cel puțin pînă în momentul de față. Cu alte cuvinte, etnicul rămîne încă în bună măsură tainic.

Impresurat de un secol și jumătate de diverse discipline — în primul rînd de etnologie, antropologie și filosofie socială — etnicul, în ciuda unor clarificări parțiale, nu dispune nici astăzi de o teorie în care articulițiile sale secrete să nu se dezvăluie cu o limpezime, dacă nu transparență, cel puțin acceptabilă. Totuși, eforturile etnologilor și ale antropologilor și, pornind de la materialul oferit de aceștia, și ale filosofilor, nu puteau să nu rodescă nimic. Multumită abnegației specialiștilor de teren s-a acumulat un material etnografic bogat și divers, au putut fi realizate descrieri detaliate, fenomenologice, și ale acestor dimensiuni inestructurale a societății. Sub raport teoretic general s-au făcut, de asemenea, unele tentative și există, desigur, unele reușite parțiale. Dar, față de nevoia noastră de plenitudine, este încă prea puțin.

Studiul etnicului comportă, neîndoielnic, serioase dificultăți inerente, ca al oricărui fenomen social de altfel. Pe de altă parte, împrejurările istorice din deceniile trecute au impus, în primul rînd cercetătorilor de orientare marxistă, o anume sfială în abordarea problematicii etnicului. În virtutea unui sofism simplist, cîntologia obiectului său erau suspectate de xenofobie și rasism. Dacă de la o vreme încoace prejudecățile au fost lăstate de-o parte și marxistii s-au apropiat cu curiozitate și cu numeroase lor avantaje metodologice de acest teritoriu, evenimentul nu poate fi decît de bun augur.

În lăta de ce studii ample consacrate recent acestei chestiuni de Dionisie Petcu, *Conceptul de etnic*, București, Editura științifică și enciclopedică, 1980, a fost primit cu mult interes și cu speranțe. Cu atât mai îndreptățite acestea din urmă, cu cit autorul pornește la lucru echilibrat și cu arsenalul conceptual și metodologic oferit de materialismul dialectic și istoric și cu cit ne face să înțelegem de la început că să nu admiteme să se lase abătut în investigația sa de nici un fel de ingerințe dogmatice. La aceste două premise se mai adaugă altele câteva care se pot desluși din cartea sa: o temă cunoscută a literaturii în problemă, o remarcabilă putere reflexivă și de construcție teoretică, un stil imbinînd precizia conceptuală cu finețea expresivă.

Fascinat de limbajul autorului și de pertinenta sa filosofică, în acord cu și în ce orbește critica radicală pe care o face încă de la început postulatele de bază ale explicatului biologico-naturaliste, speculativ-psihologice și transcendentale, cu difuzitatea lor variante, abia dacă ne sesizăm cînd Dionisie Petcu se abate cu o sută optzeci de grade de la calea uzuală în cercetarea unui fenomen, respectiv atunci cînd el ne propune să-și desfășoare investigația mergînd nu de la etnic, ca fapt real, spre conceptul corespunzător, ci invers, de la teoria filosofică spre realitatea etnică, consimțind tacit că în fond nu este altul de important ce cale urmează o cercetare, ci rezultatele ei finale. Nu-

Gh. Socol

Continuare în pag. 7-a

## LUPTA CU ÎNGERUL

### Cel ce și-a pierdut sinele

„Am I myself?” Shakespeare

**I**n jurul lui Nichita Stănescu s-au creat mituri și s-au dat bătălii. Alt de puternică este influența sa asupra scriitorului unei epoci incit acesta simte permanent nevoia să se definească în funcție de poezia lui. El este însăși starea de grație ultimei și fascinante, nu fără cruzimea lucidității, buntății de „daimonul”

### TINĂR ÎN AGORA

## Firul cu plumb

**C**înd s-a hotărît să-și înalte casa, tata s-a sfătuit întâi cu pietrarul, un bătrîn și doi ucenici imberbi. După aceea s-a dus la zidar, doi frați din marginea aliață a satului. Zidarul l-a întrebat: „Cine-ți ridică temelia?” „Păi, la tu și ai și ai lui al'altu.” „Buni pietrari, a zis unul din zidari, se-nțeleg ca frații; oamenii diferiți, da la ridicat temelii sînt o familie.” Așa s-a și întîmplat, înainte de a pleca au tras un strat de smoală, au așternut o foale de carton gudronat, apoi au lăsat locul zidarilor. Frontonul l-au făcut din cărămidă, restul din chirpic, turnat la forme de mama cu un an în urmă. După asta, au venit dulgerii pentru grinzile din plătanoș și acoperiș. Înainte de a se apuca de lucru au dat un ocol casei, au privit lung temelia apoi l-au întrebat pe tata: „A lucrat cumva bătrînul ăla din Malcoș și cei doi ucenici?” „Da, el au fost; da de unde știți?” „După cum au fost așezate pietrele și după cum a fost turnată smoala.” Tata și-a privit furibund ghețele și n-a mai zis nimic. Pietrarul se

Pavel Perfil

Continuare în pag. 6-a

### «CINTAREA ROMÂNIEI»

## Amator și profesionist

**C**ine a urmărit cu perseverență manifestările „Cintării României”, lund în ultimii doi-trei ani de zile, de „temperatură” de jos pînă sus, a observat neîndoios participarea numerică extraordinară a unor artiști neprofesioniști, denumiți impropriu „amatori”. El, bine, lund un fenomen de tot interesul, care merită un examen pe scurt. Sînt unii pe care acest lucru îl neliniștește și îl scandalizează cîci în optica lor a unii pe scenă pe „amator”, a tîpări în vorbă pe „amator”, a premia pe „amator”, ar fi totuna cu a elimina lent pe „profesioniști”. În acest niste judecări curente din domeniul estetic și profesional, care iudică este într-un chip realtate vag raportul spectruului izolat cu arta pe care o îmbrățișează. „Amator” nu vrea să zică „ineptător” și „profesionist” nu e totuna cu „exper” (cine judecă astfel mutd în estetic niste judecări curente din domeniul sportiv). Nu reiese de nicăieri că „amatori” produce artă fără valoare în vreme ce „profesionistul”, precum regele Midas, preface în aur tot ceea ce atinge. În realitate, unuial criteriu utilitabil este valoarea, observind de îndată că un recuzitat în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de muniere fără orizont, pare a fi un proces, dacă se are în vedere în „amator” forțe genuine, perfectibile, apie a crea valori estetice este pas teoretic, înainte indiscutabil. O tranziție de entuziasm de la „populista” la aceea „profesionistă”, nu o dată înnegurată de m







# Nicolae Ceaușescu, luptătorul comunist de exemplară conduită morală și politică

Urmare din pag. 1

Parchetul Tribunalului Dolj, afacerea a fost clasată și lăsat în libertate.

— În anul 1934 a fost arestat de Prefectura Poliției Municipiului București și înaintat Consiliului de război al Corpului II de Armată pentru răspunderea de manifeste revoluționare, comuniste...

Adăugând la această cronologie de acțiuni și fapte revoluționare, ecurile și aprecierile din presa timpului, zările de mare țară: „Dimineața”, „Adevărul”, „Universul”, „Zorile” sau presa democratică: „Cuvântul liber”, „Arena” precum și opiniile din presa și apărurile organizațiilor democratice internaționale, rezultă dovada grăitoare a militanțismului revoluționar și patrioticele pasiuni de neclintite înalte conștiințe a membrilor Partidului Comunist Român, care puneau mai presus de orice interes personal datoria sfântă față de interesele supreme ale poporului. În 15 august 1936, tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu alți militanți comunisti și antifasciști condamnați la Brașov au pășit dincolo de porțile ferecate ale Doftanei.

Dar „lupta revoluționară, viața în colectivele din închisori și lagăre — cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — au constituit o înaltă școală de pregătire politică, ideologică, de educare și formare în spiritul princi-

piilor eticii și echității socialiste și comuniste. Activiștii revoluționari, comunistii puneau mai presus de orice interesele maselor populare, lupta împotriva asupritorilor: ei renunțau la tot, împărțind de multe ori între ei ultima bucată de pine, dar ținând sub steagul luptei revoluționare. În mod deosebit a dori să menționez viața organizată în închisori în spiritul principiilor eticii comuniste, care au dat tărie și forță tuturor celor închiși să reziste prigoanei, infometării, mizeriei și să țină sub steagul luptei revoluționare, să nu se plece nici un moment în fața claselor exploatare.

La Doftana, acolo unde se aflau concentrați numeroși comunisti participanți la mari bătălii de clasă, neînfricatului revoluționar Nicolae Ceaușescu a desfășurat o bogată activitate de partid cu un profund conținut și semnificație politică, fapt ce a determinat organizația de partid să-i încredințeze munca de secretar al celui de partid. „Tovarășul nostru secretar — avea să scrie tovarășul Nicolae Ceaușescu — unul dintre militanții ceiști închiși și el la Doftana — era un om curajos, matur și dirz, ducea la bun sfârșit și cu promptitudine sarcinile ce i se încredințau. Imi aduc și azi aminte cum, plimbându-mă în jos și în sus prin celula mea, mă gândeam cu admirație la felul cum își manifesta sentimentul simțului datoriei și la energia cu care își îndeplinea sarcinile”.

În decembrie 1938, abia ieșit din Doftana, cu entuziasmul și abnegația specifice revoluționarului călător în aspre bătălii de clasă, militanțului revoluționar se încadrează noulor condiții de activitate. Îndrumă activitatea din breslele de muncitori, cu responsabilitate și experiență politică începe munca pentru reorganizarea organizației revoluționare de tineret. În acele împrejurări dramatice ale situației internaționale a patriei, accentuate de agresivitatea statelor fasciste și revizioniste, militanțul comunist Nicolae Ceaușescu, adresându-se tineretului, arăta acestuia că nu se poate mărgini numai la o activitate culturală și sportivă. El mobiliza tineretul, muncitorii la realizarea unității clasei muncitoare, a unui larg front de luptă împotriva pericolului fascismului și războiului. Eforturile, prestigiul de care se bucura tovarășul Nicolae Ceaușescu în rândurile militanților partidului, ale muncitorilor, au fost răsplătite prin prezența celor 20.000 de participanți la demonstrația antifascistă și antirăzboinică din București de la 1 Mai 1939. Atunci, din piepturile miilor de participanți au răsunat lozincile: „Trăiască democrația!”, „Vrem România liberă și independentă!”, „Vrem respectarea granițelor!”, „Jos războiul!”, „Jos hitlerismul!”, „Trăiască integritatea teritorială a României!”.

Documentele epocii au înregistrat prodigioasa activitate a tovarășului Nicolae Ceaușescu în diferite locuri din Capitală și în diverse

## A PATRIEI CINSTIRE

Către cititor

Cu această carte, IMNELE ȚĂRII ROMANEȘTI, închinată lui Constantin Brâncoveanu și liilor săi, amplă cuprinde, s-au aflat fața și gândirea militantului comunist Nicolae Ceaușescu. Deși din nou a trebuit să suporte rigurile închisorilor — Jilava, Caransebeș, a lagărului Tr. Jiu, de aici s-au jalonat și s-au furișat directivile, obiectivele pentru reușita luptei.

În condițiile victoriei revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă începută prin actul istoric de la 23 August 1944, ale dezvoltării societății socialiste românești contemporane, problemele edificării noilor ordini sociale în România și prestigiul său internațional, a respectului de care se bucură Partidul și statul nostru nu pot fi consemnate de istorie în afara muncii teoretice și practice, a dăruirii și pasiunii revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Volumul „Tineretea revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu”, pune la îndemina fiecărui fiu al patriei o mătură emoționantă, exemplară a vieții și activității lui mai strălucit exponat al poporului, exemplu de urmat, de către fiii societății socialiste multilaterale dezvoltate, de cei care vor construi comunismul pe pământul României.

Avem noi românii o Patrie cu nimic mai preț decât a altora, în felul ei unică pe pământ; au viețuit, au citit și s-au jertfit aici în spiritul Logosului care s-a intrupat în istorie Alexandru cel Bun, Ștefan, Mihai, Horea, Constantin cu familia sa și în spațiile poporului păstrător de trez și discreție în dureri și bucurii nădăjduitoare fără de care eroii noștri ar fi de neimaginat: că avem o Putna și o Cozia, un sat Maramureșan fără seamăn, un Hurezi, un Voroneț și o Tismana și o Dragomirănești lângă atâtea altele, toate acestea mi-au dat curaj, m-au îndreptat să le ridic după harul de care am fost învederit, în aura cuvântului.

Pindar, asupra căruia am lucrat în această perioadă, spune că laptele neridicat în cuvânt se culundă în uitare. Altea lapte și personalități ale acestei istorii de măreție, universală care ne sunt date nouă să le purtăm, sunt ignorate, lăstate în anonimat, apăsătoare adesea după frumusețea străină mai îndemănă, cele de acasă necultivate cu stăruință riscă să se risipească. Pentru o viitoare demnă în dimensiunea de nereșeit pe care ne-o oferă mereu și prezentul României avem nevoie de viața nealterată a înaintașilor actualizați în cuvânt.

Suntem singura latinitate orientală, și nouă ne revine cu fiecare generație datorită de a cerceta izvoarele de tradiție bizantină care a dat un Roman Melodul ca să numim pe acest Dante al Haghiiei Solii.

Izvor Imnelor acestor cărți este în egală măsură natura românească, universală și ea în semnificațiile ei adănc simbolice.

Ioan Alexandru



## Caramianul

Transilvania și Țara Românească

Din vremi străvechi aceeași țară

Când suferința-ncepe să rodească  
Se străvede celălalt pământ

Garaofa milei osebii lucrată  
Ce-n lacrima durerii s-a născut  
De dincolo de stele semănate  
În stâncă din iubire a crescut

Cu vremea muntele se modelează  
De liniște și vânturi și furtuni  
Și se străvăd în piatră de amiază  
Aprinse-n cosmos candelile mâinii.

## Toamnă

Se întesește noaptea pe pământ  
Via de-acum se împușcă  
Ajunși la roadă-n cele cite sunt  
Începe nevăzutul să ne fiină

Făpturile la față s-au cuprins  
De-o altă lacrimă nencăpătoare  
Să mă socot în toamnă de nestins  
Mă-mprejmuia lumina jertfitoră

## Dolore

Durerea conlucrează la iubire  
E partea ei de noapte și urât  
Pe lacrimă s-așază în privire  
Și nu le lasă pin' le-a dorbit

Să te găsească treaz când se strecoară  
Ca fulgerul în casa ta de lut  
Și-n corone inimii că-n cer  
Și zăvoarește chipul nevăzut

## Logos

Logosul de-nor fi suferit  
Dacă nu ar fi trecut prin moarte  
As fi singur. Dar sunt fericit  
Că nici moartea nu ne mai desparte

Si extazele din când în când  
De aceea sunt devotatoare  
Cosmosul voi deveni Cuvânt  
Cum și eu voi fi înfățișare

Până-atunci în horă sunt cuprins  
În această zbatere preastrământ  
Dar pământul printre stele nins  
L-obsorbit de zorile de nuntă

## Sărbătorile luminii

● În perioada 6-8 octombrie a.c., a debutat o nouă manifestare culturală în cadrul sanctiunilor „Porțile de fier II”, festivalul „Sărbătorile Luminii”. La prima sa ediție (manifestările vor fi anuale), la numeroase acțiuni care au antrenat artiști amatori și profesioniști locali, dar și mulți invitați din diverse culturi ale țării, au participat și scriitorii: Laurențiu Cernel, Marius Tupaș, Valeriu Armeanu, Dan Ioan Vlad, Harie Hînoaveanu, Ileana Roman, Mireuca Pospol, Sorin Pupăză, Victor Rusu și alții. Au avut loc înaintea cititorilor, s-au făcut vizite de documentare, autorii care au scris despre aceste meșteșuguri oferind autografe.

## Drumuri într-un anotimp

toamna, glăsuiește poetul, fastul naturii e „o arătare mai înaltă”, în care zielele cu multă bucurie se sfârșesc. Într-un tresărit în splendoarea lui desăvârșită năvălește roșu. Pentru cine, oare, dulcea toamnă nu este un alinaț de belșugului, după cum lumina fără seamăn de clară a dimineților de octombrie este alinațul soarelui, blând și grăbit în străduțurile sa de fruct copt?

Frin crențile ce se dezgolesc trec adieri, și în frumusețea ilic imaginilor pe care le cuprinde ochiul setos de bucurie izbucnește din frumusețe a împlinirii tuturor făcătoarelor omenești... Vederi fără margini pun padă pe se-uri, și doruri fără spațiu scintilează, nevăzute, pe dealurile nuntile cu lizezi și vii. Cu osebire acestea din urmă se lasă afundate, în diminețile cu brumă, într-un abur aurii și într-un foșnet de frunze vestedate, mărunte, Tâmbior și indulcit e cocotul lui octombrie, arzătoare ca metalul incins, fierberile sale... Sărbătoarea a recoltei, triumf al muncitor de peste an...

Astfel ne impresionează nescutimul anotimp al belșugului, ne dă speranță și credință în forțele noastre, înveșnindu-ne iar și iar cu bucuria de a exista și de a avea sufletul tânăr. Drept pentru care, repertațiile de mai jos își propun câteva incursiuni în „compartimentele” de sezon ale acestei bucurii, începând cu strugurele — simbolul regal al rodului.

### CAVALERII VINULUI DE VIAȚĂ LUNGA

În zonele Buzăului și Vrancei, am avut recent șansa unui soare împădășit și a unui aer înmormășit și a unui peisaj greu de mille de culori cu care se încarcă miezul toamnei. Culesul era în toi în mai toate regiunile și în acest timp încă în budane, sugramat de propria bogăție în zahăr și arome. Fantastică această alchimie care adună sevele pământului într-un lujer alit de nobil ca viața, petrecându-le apoi în elixirul de viață lungă! Dar nu mai puțin spectaculoasă este munca podagorilor, silința și frumusețea eforturilor lor pe altarul solului al superbului rod...

Lată-i, pierduți în oceanul rugini al podagoriei Sârdețeanca, pe culegătorii de la ferma care a realizat până la 22.000 kilograme de struguri la hectar. Unul dintre ei, Vasile Cojocaru, are 18 ani și e ales agricultor ca loc de muncă onoritar. Bucuria lui, spre deosebire de cele de altă natură, mai pragmatice ale fraților care lucrează în industrie, este de a avea un anotimp „preferat” cind munca, oricit ar fi de grea, i se pare o plăcere, un ritual sărbătoresc... Vecinul lui „de rând”, Radu Floroiu, deși e în vârstă de 40 de ani, n-a lucrat încă nici o clipă în industrie. Ceva la cherestea, ceva la pădure — spune, în rest, numai la muncile cimpului. Aici, crede el, simți că trăiești, te simți aproape de natură, dar și de tine însuși, de momentele importante ale vieții. Tehnicianul Constantin Spiridon, în schimb, spune la rândul lui, pe un ton hamletian: „A fi podagor este înseamnă a fi un om feticat”. Și adaugă, de această dată cu argumente pur tehnice: „Dau un helicopter pe un tractor!” cu alte cuvinte, ne lămurise, lucrurile în viață „de rând” sunt mult mai prietnice podagoriei noastre decât cele din aer... Anul acesta, adaugă, n-am avut nici urmă de mană, iar recoltați lui încheie în 25 de zile, față de 33 anul trecut. Recoltele mari din acest an, ne asigură Constantin Spiridon, se datorază, pe lângă condițiile de climă și sol, și replantării cu soiuri înalt productive a viilor vechi și a terenurilor goale. Pe de altă parte, polurile din vile tinere au fost umplute, ingenios, prin marșuri aeriene — un fel de „puncte” ale eficienței, recomandabile astăzi în orice dintre podagoriele țării.

### VALEA LUI LIVIU RADU

De la Sârdețeanca Buzăului până la Valea Călugărească, nu este cale lungă; cu autoturismul străbăți o banală sosea de asfalt, iar cu helicopterul, survolezi coamele pline de podagorie ale Dealului Mare. Cum te apăsă în Valea..., și dai seama că ai ajuns, de fapt, în plinia de vulcan a „viticulturii roșii”; aici, în proporție de peste 80 la sută, sînt cultivate soiuri roșii și negre, Cabernet, Sauvignon, Pinot Noir, Merlot, Fetească neagră. Sînt vinuri de soi pur, vinuri cu care se spune că își face Dumnezeu gargară dimineața... Și în acest an, cu toate condițiile grele create de poluare, struguri au acumulat zahăr destul, până la 180 la mie. Cifra care depășește cu mult cantitatea de anul trecut, de la sfîrșitul campaniei de recoltare (90-95 la mie). Urmăriind geometria perfectă a plantatilor și cîntărit din ochi, observăm producțiile de înrobire: cine este autorul acestei nestemate întinderi de vie, care a dat faima localității pînă în restaurante din New-York și Adelaide? Se va spune că e vorba de „autorii” și nu de „autor”, în sensul „a nu el singur a lucrat pămîntul”. El zădăc Liviu Radu, inginer-șef al Combinatului de vinificație, poposit pe aceste meleaguri în urmă cu peste 25 de ani... Un ardelean format în disciplina și dragostea de învățătură a Blajului, transilvănean pe meleaguri prahovene, cine s-a oșor planului său de plantare n-a avut. Încă de pe vremea aceea o prea largă audiență astfel că argumentele specialistului chiar dacă abia venit de pe băncile facultății au învins. Au învins pentru atunci dar mai ales pentru acum... Vorbindu-i despre vinuri și despre roșurile toamnei, inginerul Liviu Radu face să vibreze în cuvinte frumusețe nestemată a acestui anotimp; fără „definițiile” sale de o savoare unică, cine bea un vin de Valea Călugărească nu are, practic, „îndreptarul” treburilor. El a pus să se cultive via, deoarece a fost cel dintîi care a intuit marea ei perspectivă și nobletea rodului. El a crezut în plantarea dealurilor așa cum crede astăzi — poet incurabil și de rară intensitate — în zodia cea fără de prihană a vinurilor. Căci, vorba poetului Hafiz: „Mina cea-culesu chiorhîni fie binecuvîntată, / Iar piciorul ei-mi mustră, șchiop nu umble nicodată...”

### LUMINA DE MERE

În satul Buciumi din județul Sălaj, trăiește o tinărdă ingineră a cărei activitate are ca scop îngrășirea și recoltarea merelor din livezile coop-

rativiei agricole. Absolvind în anul 1975 Horticultura, Elvira Stancu a fost repartizată aici, unde l-a cunoscut pe actualul ei soț. Curînd a învățat că de la pragul romantic al studiilor din facultate, pînă la realitatea de pe teren, este un drum destul de lung de parcurs. Totuși, s-a integrat din primele zile în ritmul producției, reușind, în câteva controale, să numere toți pomii de pe cele 500 hectare cultivate. Ea știa că își va duce activitatea în satul și pe livezile a căror viață este marcată de experiența bătrînilor pomicultori Sîltiu Papiriu Pop, cel ale cărui mere fuseseră solicitate ca desert la curtea de înșuși împăratul Austriei... A învățat rapid să umble pe jos și să poarte cisme de cauciu. Parcurge uneori, pe jos, pînă la 100 kilometri zilnic; spune: „Numai lupul mă poate întrece, că el am auzit că trece șapte hotare în 24 de ore...” Adaugă că înșuși pomicultorul se cîntărește cu două anotimpuri: cel al florilor și cel al fructelor... Pentru un specialist, cel mai greu e iarna, cînd se impun tăierile și tratamentele”. Totuși, toamna dă plas celor mai multe chemări de suflet, dar și de vrednicie; pomicultoarea Elvira Stancu știe că, în ceea ce au mai dificil, problemele horticulturii din comună au fost preluate de ea și de soțul său... Fapt care înseamnă răspundere și exigență, greutăți și încercări necunoscute... Acum, cînd rodul toamnei e bogat și merlele se cîntăresc cu sutele de tone, toată pare înșuși mai ușor, totuși se petrece că sub hipnoză... Căci, așa cum spune un alt împătimit pomicultor, inginerul-șef Gheorghe Achimescu de la I.A.S. Pucioasa, merlele sînt sensul unei lucrări de-o viață; există oameni ai livezilor care dăruiesc pe altarul acestuia rod triumfal suflet și conștiință și pricepere; oameni pentru care merlele sînt pecetea nobletii și semnul unei etichete locale... „oameni de porumb” lucrează în I.A.S. Pucioasa, ci, parafrazînd un scriitor, „oamenii de... mere”. Locul celor dinți este înșuși în altă parte, acolo unde cîmpia Bărdăganului înalță în suflet alte glasuri și alte bucurii.

OAMENII DE PORUMB

În comunele Dorobanți și Ciocănești, există și un Bărdăgan al noaptei și porumbului acestuia împune rigori organizatorice fără precedent. Acest „Bărdăgan de noapte” se află la circa 15 kilometri de sat, iar la el se ajunge cu remorci și camioane circulînd după un orar fix. Ai pierdut remorca de sapte, ajungi mai tirziu cu două ceasuri și numai dacă te poți cuțca te mai poți face auzit de cocochierii... Cînd fiecare roid de porumb are aproximativ 2 kilograme lungime, oamenii își fac „colibei” la mijlocul tarlei. Trebuie prinse zorile cu roid, cînd se taie cel mai bine cocochierii. Comunicarea dintre echipe se face prin fluierături scurte, printr-o dete, care „cad” destul de aproape, sub presiunea clopotului umed și dens pe care noaptea îl lasă peste cîmpie. Cînd se dă semnalul de culcare, cei mai vîrstă freacă secerile una de alta, imitînd o toacă, și pocnesc din bicuștii. Înainte de a adormi, dacă Lica constată că nu se simte oșbit, că mai are mîncare pentru două zile, după care va da o fuță acasă să vadă ce mai fac „animalele de la contracte” și să-i ceară bărbatului să se învoiască de la șantier pentru a o ajuta la cărat; după porumb vor avea de recoltat sfeclă, ceapă, cartofi, morcovi, soia. Oricum, înșă, „explozivi de porumb” nu i se poate face față decît lucrînd noaptea.

Vizitez, cu același interes de a-i cunoaște pe... „oamenii de porumb” și Bărdăganul de azi. Pornim în căutarea culegătorilor pe care-i dăsim cu greu în oceanul galben și fosfor. De înșuși căpăta cea mai amănunțită. Melente Petru și Bogdan Constantin, sînt prieteni și vecini de tarale. Cel dintîi lucrează ca funcționar la Lehtiu gară, iar celălalt, ca agent hidro la sistemul local de irigații, avînd în primire un canal principal de aducțiune „pe nodul 5”, unde coordonează 40 de moto-pompe.

La marginea altel tarale, culeg de zor alții doi motopompisti, Melente Dumitru și Călin Drăgan. Nevestele lor lucrează departe, în punctul Baba Ana, pînă unde sînt de parcurs 18 kilometri. De aceea se văd foarte rar și ar putea să-și trimită scrisori dacă ar exista o poștă a Bărdăganului. Uneori, Dumitru trimite și un bilețel prin soferi: „Lenută, âta mic de la liceu, ne cere iar banii, nu te culca deoarece pînă nu sîm de vorbă...”

Melente Stolana culege pe un lot vecin și au venit s-o ajute cinci persoane de pe aceeași stradă, „strada cooperativei Andolina prima de la sosea”. De la volanul unui „Buceci” de cinci tone, își declină identitatea un om îmbrăcat într-o bluză de culoarea porumbului mă întrec Călin Stoica, spune, mă cunoaște și lumea din sat și lumea de la oraș: de mai bine de zece ani mă trezesc la 4,30 dimineața și servesc masa în mers pe mîsură ce încerc oamenii; cu soții mele, de prin anul '66 îi aiut la muncile agricole, și tot de-atunci din superstitie, nu ne-am certat nicodată toamna, că e păcat...

### BUCURIILE UNUI MAGAZIONER

Chiar așa spune și magazionerul Marin Ulimeanu. La mine în familie este un principiu: să nu ne certăm nicidcum în lunile recolte. De fapt, și de-am vrea tot n-am putea, deoarece subsemnatul dă foarte rar pe-acasă. Munca de magazioner cere prezență și răspundere, iar bucuria recoltei, ca argument sentimental, este una din bucuriile curate ale vieții mele. Magazia înseamnă siguranță, teme pentru ziua de mîine, angajare în întrecere cu vecinii, bunăstare pentru cooperatori. Cit ar fi roadele de bogate, cit ar fi de mulțumii culegătorii, dacă n-ai o magazie adecvată, modernă, cu sisteme mecanice de manevrare a cerealelor și de aerisire, cu microclimat sănătos, uscat, atunci în zadar ai lucrat peste an, în zadar ai aplicat metode și ai folosit mecanizare. Magazia, vă spun cu mina pe inimă, este osia rodului de toamnă, visul boabelor coapte, locul în care poți privi recolta unui an, cum se spune, și din profil și din față...

### ION LONGIN POPESCU

pană abruptă, coborîndu-l pietele pe alta mai lină. Am urcat din nou muntele la ceasul cînd se strecura odată cu septembrie, ca o părere, culoarea care de aici înainte va domni peste livezile pădurilor, la început este verdele de so-piră, apoi peste roscatul catifelat împreunat cu molatocul galben, care se vor ușa într-un ceas tirziu coborînd muntele în celălalt anotimp. Dar pînă atunci va mai fi s-au mai rotit în acest sfîrșit de august încă o dată prin labirintul impetiv al frunzelor cavalerii negri ai înalțimilor, cocochii de munte Au fost, au mai fost poate zăi privească rămîind la pînă într-un zemințiu și toamna asta, cîiva vînturi care și-au prins răsunarea în omni înălțînd cu privirea unei unui copac albit la începutul unei noi dimineți. În Bucegi, cînsăpti de teama de a nu-i speria, lăsîndu-i să-și depene orima și a doua străoia a unui cîntec, parcă uitim ei însuși de rostogolirea sunetului, sfîșiat și sfîșindu-se cu fiecare notă.

Într-o asemenea loc, neînșușit de cărări, petrecîndu-și mai întii prima parte a nopții într-o cabană uitată de oameni, dormind pe un pat, continuîndu-și apoi urcușul din ce în ce mai anevoios înspre locuri condamnate să rămîin-n umbărilor chiar în plină zi, Aristide Stavros omul muntelui pe care l-am întilnit din nou în toamna asta ca și-n alte toamne, a lăsat păsării negre, la ora cînd cocochii își deapănă a



Dimitrie Grigoras: „Compoziție”

## Amintiri în toamna unei străzi

La Brașov m-am îndrăgostit într-o noapte de-o strădă. Era poate pentru călăuză —o brașovenă sau nu — o stradă oarecare, cu copaci obișnuiți pe marginea ei. O stradă care nu știu încotro dădea. Cu certitudine în alte străzi. Aflasem într-o noapte mergînd pe asfaltul ei, un lucru tulburător care mă pasionase și care mă făcea, de cite ori drumurile mele treceau prin oraș, să-mi îndrept virurile în sus, înspre seaua muntilor, căuțînd, așa cum ai căuta pe cer printre osiile albite ale Carului Mare. Oare ce-ăs fi vrut să văd? Poate undeva făcînd umbră pămîntului profilul lui Eminescu sculptat într-un munte. Era proiectul îndrăzneț al unui prieten drag care-mi dăruise într-o zi venînd pe aceste meleaguri liza ca într-adevăr în calcărul unui munte s-ar putea defrișa intr-o bună zi brazi, atit cit să facă loc frunții, ochilor, gurii poetului. Și poate, cine știe, a mai continuat el, dinspre pletele lui ar putea răsări Lucașărul. Nu știu de ce, dar trecînd noaptea pe Strada Lungă din Brașov nu pot să nu-mi amintesc că cineva a avut într-o zi un proiect de proiect și poate și azi mai speră în el și-n imaginația lui, ca și-ntr-o mea, profilul unui poet continuă să se zbată, urcîndu-l fruntea pe-o

treia străoia a sa și cînd se spune că fiecare pană a lui are ochi și urechi, sansa de a rămîne în viață și de a cînta mai departe de brazi mării și marginalii ai unor sechuri. Dar timpul rotitului, uite, a trecut pentru că frunza fațului e cit o salbă.

În casa de pe Strada Retezatului de la poalele Timpei, urc și cobor niste scări care duc în două camere ale aceluiași apartament. Una așezată sus și fata spre o terasă înalțată de tot soarele de peste zi. În această cameră același Aristide Stavros avea să-mi povestească la rugămintea mea și convins că pasiunea mea pentru cocochii de munte nu-i doar o simplă părere, impresii din cei să de ani petrecuți în Carpați. Aristide Stavros, unul din cei mai mari vîntatori alinți, inițiatorul primei formații moderne de salvare montană din țară. Dar la care amintire să te oporești? La locuri și întâmplări, am hotărî, la orele cînd zăpezele se desprind, cînd cea pulbere e înmodată înșuși înăuntru și transformată în mari avalanșe, o imagine pe care nu ti-o dorosti decît la loc de adăpost ferit din calea ei, o imagine greu de fotografiat dar pe care ti-o vezi surprînsă cu tot dinadinsul pe peliculă. Cîți o pîn-desc de ani de zile? Sau la povestea unei poteci, a unei banale poteci de munte tăiată cu un șiret de-a lungul muntelui, sau a unei pîrtii răscuțită, omologată, delimitată, curățată, dotată cu semne de circulație. Un om care-mi spunea cu luciditate un adevăr: că muntele trebuie iubit uneori cu durere. Un om care cunoaște sălășuri de uschi, adăposturile, capetelor din Bucegi și Făgăraș, care știe cele mai valoroase trofee de mistret în viață, care a măsurat cu pasul 4000 de km de drumuri răspîndiți prin toți muntii din țară.

Aristide Stavros a știut să aștepte zece ani dintr-această creșterea unei cabre negre. Între timp și-a umplut un volum cu fotografii înfîșîșind capre de diferite vîrste. Aceeasi de fapt, fotografiată zece ani la rînd. Și-ntr-o dimineată, un glonte a nimerit cu precizie în glezna ei, transformînd-o în cel mai frumos trofeu recoltat vreodată din muntii bătrînei Europe.

Și totuși, pe Strada Retezatului sînt atît de aproape de munte. Imi amintesc că într-o zi am primit o lacrimă de stălectă deșprînsă din colul de calcăr al unei galerii. Darul avea valoarea unui mîntuș. Într-o seară, cînd acum, povestindu-mi-se că locul erantului acela de calcăr ar fi fost mai nimerit în propria sa pesteră. Ce s-ar întâmpla, mi se spune, dacă fiecare din noi ar lua ca amintire cite un suvenir din Sînxul sau din Babele? Mă tem că într-o zi ar dispărea, s-ar topi piatră cu piatră.

Inteleg rostul pădurii acum și poate graba cu care cel de lîngă mine scrie cartă după cartă, pentru că nu vrea să țină nimic pentru sine, avînd concentrate în fiecare pagină an și an de experiențe alpiniste pentru toți cei care, îndrăgostiți de munte, îl urcă. Numai că nu e suficient numai să-l urci. Trebuie să-ți și respecti pe lîngă iubirea ce i-o porți. De aici, pînă la o floare de colț care trebuie ocrotită ca să nu dispară și să fie găsită doar într-o carte de specialitate, nu, decît un pas. Cobor din camera cu gîndesc cită răsină trebuie să emane arborele ca să-și vindece rana. Plec pîrtînd cu mine ecoul unor cuvinte care se aud în ciuda noilor zgomez ce se adaugă o măsură ce înaintezi spre miezul orașului; înainte de a întoarcere muntelui soarele se culine să-și mai arunce o privire. Simt cum cineva în spațiile mele călește pentru mine o casă din lemn cu o streasînd de care o să mi se facă dor, cu orisă și burlean prin care să treacă, ursoi sau mai greu, semăniind unsoari cu bobăniul cerbului, cîntecul verde al ploii. Printr-un scorbîră ochii unui copac al privese de departe urîndu-mi parcă să revin, așa cum stătuile din Insula Pastelui își rechemă de pe tîrm călătorii. Undeva, în sus, pe o creastă, un ochi de zăpădat pare o pingulin întins cu burta la cer.

Eu l-aș vedea la spartul cîinii ce-așază craterelor-n lîni și muntii într-o țearărie ca vîntul să observe urmarea ordinii superbe cînd se-mplinea a doua mie.

### Gheorghe Pituț

Am urcat din nou muntele la ceasul cînd se strecura odată cu septembrie, ca o părere, culoarea care de aici înainte va domni peste livezile pădurilor, la început este verdele de so-piră, apoi peste roscatul catifelat împreunat cu molatocul galben, care se vor ușa într-un ceas tirziu coborînd muntele în celălalt anotimp. Dar pînă atunci va mai fi s-au mai rotit în acest sfîrșit de august încă o dată prin labirintul impetiv al frunzelor cavalerii negri ai înalțimilor, cocochii de munte Au fost, au mai fost poate zăi privească rămîind la pînă într-un zemințiu și toamna asta, cîiva vînturi care și-au prins răsunarea în omni înălțînd cu privirea unei unui copac albit la începutul unei noi dimineți. În Bucegi, cînsăpti de teama de a nu-i speria, lăsîndu-i să-și depene orima și a doua străoia a unui cîntec, parcă uitim ei însuși de rostogolirea sunetului, sfîșiat și sfîșindu-se cu fiecare notă.

Într-o asemenea loc, neînșușit de cărări, petrecîndu-și mai întii prima parte a nopții într-o cabană uitată de oameni, dormind pe un pat, continuîndu-și apoi urcușul din ce în ce mai anevoios înspre locuri condamnate să rămîin-n umbărilor chiar în plină zi, Aristide Stavros omul muntelui pe care l-am întilnit din nou în toamna asta ca și-n alte toamne, a lăsat păsării negre, la ora cînd cocochii își deapănă a

Areta Șandru



# marius petrescu



## Elegie

Nu plinge încă,  
Iubirea mea singură!  
Mai este un anotimp,  
un echinox...  
Clipa nu e liberă —  
incă nu plinge!  
Ne-a mai rămas un țăr,  
așteaptă-mă și pe mine...  
Va fi o furtună frumoasă  
care ne va ucide, călcând pe ape!  
Așteaptă-mă,  
Iubirea mea singură,  
clipa nu e liberă încă...

## Epilog

Cu fiecare poem  
se șterge lumea!  
Ce ar urma,  
mă întreb neliniștit —  
mai pot rosti  
ceva adevărat și adine,  
sau o asemenea frază  
este numai protocolul  
orgoliului meu neispășit?  
Au fost acestea doar  
minciunile  
cu care mi-am încercat indolala?  
Mai pot lua totul  
de la început,  
ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat  
pe lume  
în afară de mine?  
Ca fiecare poem  
imi înduplec legenda  
pe care  
știu că nu o voi putea recapitula  
decît a singură dată...



# liviu antonesei

## În gamă minoră

Vorbale tale — funii de rafie neagră,  
tinctură de iod peste rănile mele...  
Și vîntul nu bate — lana cuptor îmi  
fierbe în craniu, singele singele  
tace-n artere. Tramvaiele roșii, gînduri,  
sentimente împinse la periferia vieții  
noastre diurne —  
în ziare veștile noi se usucă, trecutul  
prezentul se oprește în slava de purpură  
(posacă, entropică, nauicioară),  
Iubitele mar spinzurate, zborul de pe  
turnurile mari de beton și de sticlă,  
plutesc în eter cum vechile lebade albe  
din Cîntul întâi al pleoștii. Și muzici de oțel  
de oldmuri izbesc vocea în timpăne.  
Vorbale tale — o, vorbele tale! —  
microbi agresivi, tinctură de iod peste  
rănile mele, peste carnea mea jupuită.  
Se apropie ora, clipa-i propice,  
plumbul clocoțeste-n cuptoare, mercurul  
în eprubete pulsează, etanolul palpită  
sub flăcări albastre de alcool.  
În curind vom pleca înspre ceruri —  
o, suflete pure, priviri fără ochi!

## Zilele

Am ajuns la zăcămint  
zic și zic și zic și zic  
era vorba să și zic  
am ajuns la zăcămint  
nu-s ispite nu-s ispite  
ale zilelor zidite  
ale mușilor mințite  
ale coaselor cosite

## Unchiul Vania

lui Cezar Ivănescu

Atitea interogații, acest abuz de detalii...  
Drumul egal al ficteții indolei,  
cenusa de la miezul nopții...  
Memoria  
încărcată cu atitea nume proprii...

Mai bine mergi pină la capăt,  
de unul singur,  
câci tot nu te va crede nimeni pe cuvînt!

## Elegie

ca pentru nimeni altcineva...

O rămii,  
blinda cruzime  
nu se-aude, nu se vede,  
niciodată, nime...

O rămii,  
ce simplu doare  
răsăritul  
morții tale...

O rămii,  
a fost aceea  
basmul unui vechi dureri —  
vino-ncet, rămii departe,  
bucură-te, să nu sperii...

O rămii,  
cit mi-e de teamă  
singur, singură de-a purul  
Mamă...

## Ars amatoria

Irinei

Fără încetare ne vom iubi în noaptea  
care nu vine. Fără încetare.  
Noaptea... care nu vine. Noaptea.  
Halucinații norii în cuiele lunii

albastre —

un parfum trist doarme în urbea  
aceasta  
Tu nu ești, ea a plecat într-o trăsură  
de fier cu șase cai albi.  
Prea frumos ar fi totul —  
gîndacii de motorină îmi urcă  
alene pe brațe. Cuțitele zilei

gidilă ochii.

Acoperișuri roșii. O, se aude cum urle  
sirena.  
E bine. E bine. E bine.

## Cine...

Cine mai tace, cine mai spune?  
Cui?  
Curele de plumb strîng plămîni  
în nopțile lungi, tipografice.  
Apoi dincolo. În zborul albastru  
și chimic.

În intermuniții, în corpul fosforescent și fluid  
în cîmpul etern de lumină străină.  
(Ziua ce vine. Durere apoasă în dienecefal.  
Triunghiuri roșii în miezul pupilei  
timpului nostru.

Un zumzet continuu în timpăne. Excitatele  
gînduri, excitatele simțuri.  
Și nimeni nu vine aici, la etajul din  
urme. Nu ne e teamă. Avem lame ascuțite,  
de oțel, de argint, de aramă. Gîturii gingași,  
unghii puternice. Sufletul pe deplin  
disponibil.

Cine mai tace, cine mai spune?  
Cui?

is cu aur aurite  
is cu cînele încinate  
is cu dor îndurcate  
is cu var aducerate  
is cu mine minunate  
line limi linate  
si-buri de singurătate  
mă cunoști nu te cunosc  
te cunosc nu mă cunoști  
mă cunosc nu te cunosc  
Ion Nicolescu

Cu ani în urmă, cînd Mielia a plecat  
pentru prima dată din sat, l-au petrecut  
la stații toți copiii lui și nevasta și  
numai că nu le venea să plin-  
gă la toți, de parcă-l duceau la groapă. El  
li mai privea pe sub sprinceană și se cam îneca  
ori de câte ori le mai zicea vreo vorbă, apoi se  
băcă prinre ceilalți navetisti și unul cu o vorbă,  
altul cu alta, nici nu băga de seamă cum se  
urcă în autobuz împins de ceilalți de la spate.  
Si tot așa cobori din autobuz în mijlocul ora-  
sului înecat de ruinele unor clădiri în care bul-  
dozerele își înfigeau ghearele și dinții. Se de-  
mola un secol și ceva de ziduri bolnave de igra-  
ste, Jerpelte de vînturi și ploa, cu acoperisuri  
din tablă mincată de rugină. Stăpîniți clădirilor  
puneau mintile la ochi cînd buldozerele intrau  
prin pereți ca niște tancuri. Se auzeau și țipete  
scurta și oftături. Trandafirii aveau gret de  
praf după ce frunzele și petalele lor. Cînd se  
prăvăleau zidurile, nouri de oraf gros se ridicau  
în slăvi și se împurtașeau peste tot orasul. Oa-  
menii erau aproape aibi de atita oraf de var  
și tencuială. Dacă ar fi dat o plecă, mai  
erau nevoiți să înghită atita praf. Clădirile fără  
uși și ferestre păreau ca o închisoare năstăită  
cîrora puscărișii li făcuseră de petrecanie. Din-  
tre ziduri se auzeau glasuri vocea unui secol  
și ceva, vorbele celor ce-au stat pe-acolo, unui  
proprietari. Alții chirași. Îi venea să fugi într-un  
fel, dar, pe de altă parte, îi dădea inima brînd  
să mai zăbovești, să vezi cit e de simplu să dai  
peste cap niște ziduri burdușite și uscate de  
soare, cele din sud, și locite de umezeală și um-  
bră, cele din nord.

„La Munca de Jos” era o circumă la care veneau  
mai mult oameni trecuți de patruzeci, cinzeci  
de ani, ca cei tineri se duceau în baruri  
intunecoase cu muzică modernă ce zbirnă gea-  
murile și usile, cu mese și scaune joase și cu  
tot felul de lumini colorate pe pereți și ei se  
sînteau bine acolo în lumea aia de vis, cafe-  
letele abureau și rockurile americane li acoteau  
din amoroasă și dădeau din mîini și din picioare  
și fumau mai toți țigări americane luate pe  
sub mină și fetele li învelesau și mai tare cu  
privirile lor răscolitoare, cu piciorarele lor cal-  
feliate, drepte și netede, în timp ce la bodegă  
nu era nici o femeie, de vreme ce rămăseseră toate  
în sat și bărbății le mai pomeneau cînd și cînd  
în discuțiile lor interminabile, vorbeau despre  
nevestele lor ca despre niște amintiri îndepăr-  
tate, ca despre niște păduri ce nu se văd decît  
primăvara cînd se întorc din suduri, din lunșă  
lor pribegii și bărbății, să nu zădă lar pe gin-  
duri adînci, răscolitoare, tulbur, dădeau pe git  
la rachiul și la bere, ciocneau în parte paharele  
și sticlele și fumau, fumau la țigări proaste, pu-  
tău țigări după țigări de țigări, dormeau și ne-  
găbiseră degetele de la mîini și tuseau bol-  
năvicioasă ca cei beteși de plămîni, dar nu se  
speriau și nu se duceau la doctori, că știu cit  
de greu și cite trebuie să dai ca să li un con-  
cediu medical și-și duceau ailele mai departe  
morții și mai departe și rachiul și tutunul, dormeau  
vină ziua de duminică, să țină înnooi în sat, în  
casele lor primitive cu locane și servete pe pe-  
reți și să se întindă și să nu se mai scoale toată  
ziua decît spre seară să iașă în centrul satului,  
să se arate lumii, să nu creadă că s-au dus și  
n-au mai venit și de unde își duceau zilele în  
acea așorie și tuzle că sînt în rînd cu ceilalți,  
că n-au rămas niste rebeli sau dezertori ruși  
de meandree, pragurile și vitlorile istoriei.  
Acolo la „Munca de Jos”, mai toți se simteau ca  
la ei acasă și circuma din sat, mai cu seamă  
și că circuma era de la țară și li înțelegă  
doar din priviri de fiecare în parte, care ce avea  
pe suflet, dar, cu toate astea, nu dădea nicodată  
de băut pe datorie și nici rest mărunt nu  
se mai deranja să-l restituie, că și el se ame-  
cherise, primăvara și iulie și august și septembrie  
se pricosească, să-l facă zestre fie-și, să-l ia  
apartament proprietate personală și mașină, de  
parcă ar fi fost schiloadă, urită și nu s-ar fi  
uitat nimeni la ea și o la fără o zestre consi-  
derabilă, plus că mai avea un băiat dus prin  
lumea largă și cite și rachiul și tutunul, dormeau  
și li ziceva uite, aproape o mie de lei pe lună,  
știindu-l student, plus că acasă mai avea o gră-  
madă de treburi de ous la ounci și cum, doar  
dintr-un salariu, trăgea pe fiecare în parte la  
rest, la măsură, cu o sete nebulă să nu mai  
fie nimeni ca ei și să rămîie nimeni, bun  
din ei de cînd venise în oraș să se baze ospătar  
și după ctiva ani își deformase scrisul său fru-  
mos de țărăn, așa cum li învățase popa care era  
și învățător pe timpuri, și azi, cînd îi face o  
notă de plată, trezui seamănă a popi, unca o șanșe  
și ulter-asa, conștient de trezui și-și înțelegă  
și plătești optzeci și asta dintr-un condei ce  
scria cifrele rotunde, clare, aerisite, „a acum  
să le facă încheșute, culturoase, confundabile,  
ca un analfabet. Cînd se făcea cite-un rînd la  
măsură și scria mai departe și iulie și august și  
septembrie și-o făcuse bun la calligrafie, ei la țară,  
că n-are vreme, că-l strîngă ceilalți și nu poate  
să facă față, iar de era prins cu ocaua mică, își  
cerea scuze, își cerea iertare, numai că nu se  
miloșea ca nu cumva să-l facă ocinozul și să-l  
reclame mai departe, ca nu cumva să-l mute în  
altă parte, că aici, „La munca de Jos”, venet  
lume multă, avea vad circuma și oamenii ce se  
abăteau pe-acți puteau fi repede trasi pe s'oa-  
ra de unul un leu de la altul cînel, de la fi beti  
cîneloz, de la fiecare cit putea să cupoșască.  
Mielia nu venise nicodată pe la bodegă, asta  
și rămase puțin locului, cîntînd cu privirea pe  
toți de acolo. Se uitau și bărbății la el mirati,  
fiecare în felul său. Figurile bărbăților oărcu  
ciudate și poate starea asta o dădea oboseala  
amestecată cu alcoolul. Mielia li petrecea pe fie-  
care în parte cu privirea de sare și uita, după  
yrenul de-ai lui și tot sulduși-și capul și o-  
prînd privirea pe fiecare în parte, după deșta  
unul ce semăna cu el, numai că acea era și mai  
obosit și mai muncit și mai sfîrșit, plictit și un  
dor de duca.

— Ce te uită, mă, așa la mine? Mă cunoști de  
unde? și abia după ce termină a doua în-  
trebare, își dădu seama că acolo era o oglîndă  
în care se vedea propriul și-i chiri. Îi venea să  
ridă, dar se abînu, să nu bage ceilalți de se-  
amă că nu se mai recunoscă.  
— Ce-ai, Mielia, vorbești cu oglînzile? făcu  
Sfetcu.  
— Cum cu oglînzile?  
— Păi nu te auzi cînd li întrebai care ești  
mă și de ce te uita așa la mine...  
— Am clam...  
Bărbății, unii dintre ei încercaseră să ridă, dar  
nu de Mielia, ci de treburile lor de țărane lor.  
Aveau obrăjii suși, ochii se adînciseră și se tul-  
buraseră, părul cîntîlit țesea de sub nă-șile lor  
noare, unșuroase și locite, imbecile de praf, bu-  
zele umedie de rachiul și bere, unii în spatele altuia, Mă  
vint sau arșită, nu mai aveau nimic din culoa-

# ZĂBOVIRI

## stelian zamora



rea de alfitată, mai toți erau nebărbieriti și pâr-  
lul le iritase pielea.

Sfetcu, după ce aduse patru beri, dădu noroc  
cu Mielia, apoi își luă colacul și dădu o roată pe  
la toate mesele să mai vindă ceva lozuri și se  
întoarse înapoi la masă să-si mai unșă beregata.

— Mai simți că trăiești, nu? Duse la gură  
halba de bere.

— Hm! făcu Mielia.  
— E proaspătă berea asta. Știi ceva?  
— Ce?

— Berea e hrăitoare. Bere să bei că nu-ți  
face rău. Cum aveți voi stomacurile în plioane...  
Bereu unșă. Să nu bei coniac sau rom sau alte  
porcării. Berea îi curată rinichi și te întărește.  
Ce zici de asta

— Asa o fi, dacă zici tu.

Pe la bodegă mai dădea și unul nebul, un om  
în otaie, ce umbra fără nici un căpătîi pe toate  
străzile orasului cu un sac la spînare cu tot felul  
de obiecte pe care le așeza pe un le și pierdea  
vremea. El spunea că a luptat cînd cu nemții  
cînd cu rușii, c-a fost și-n rășărit și-n apus, c-a  
stat într-un lagăr de muncă forțată, dar de vreme  
ce era nebul, nimeni nu-l dădea crezare.  
Unor era furios și sărea mai mult să sperie pe  
careva, dar niciodată n-ar fi lovit. În sac băga  
și resturi de mîncare să abă pentru mai mult  
timp și zicea că trebuie să plece de front, ca-n-  
ceput alt război și-i trebuie mîncare, că destul  
a răbdat în ultimul. Vorbea singur și tinerii,  
cînd li întineau pe stradă, li provocau și ne-  
cădeau și el se supăra și-o lua la fugă ca un



Costin Nastac: „Cană musceleană”

desperat iar tinerii rideau să se prăpădească.  
Era și cînd în bodegă Stătea răsturnat pe un  
scapă într-un colț, cu sacul jos între picioare.  
Aci se simtea bine, că nu se prea legau oamenii  
de el să-l necăjească, să se distreze pe seama  
lui. De fapt, el stătea la pîndă și cînd vedea  
halba cu bere pe fund, le zicea pe toate și-si  
umplea una, apoi se retrăgea la masă lui și-o  
bea în tînbă. Cîntodată se mai îndura careva  
să-l dea o plîmă, dar nebulul îi cam refuza,  
spunînd că n-a ajuns la mîla nimănil. El îi  
dădea o mină de ajutor circumarului și aduna  
toate sticlele, toate paharele și halbele goale,  
avînd grijă să le deserte și să-si facă și plîm  
sufletului său. Uneori tinea cîmvinări despre  
cînt și mai cu seamă de necinștii, despre cre-  
dință și necredinștii, dădea pîlde și pină la  
urma delira în cuvîntări politice și circumarul  
trebuia să-l dea afară, că lumea îl asculta așa  
nebul cum era, că pe fond era aproape de  
marele adevăr al istoriei de azi.

— Am acasă niște meri, făcu Mielia.  
— Nu poți să mi li popă și hot, îi răspunse  
Sfetcu.

— Se ocupă și muiera de ei.  
— Ei, așa mai merge. Credeam că tot tu te  
mai îngrijesti de ei.

— N-am vreme.  
Nebulul începu să i se ridice singele la cap,  
să se uite speriat la oamenii și să strige la ei.

— Războiul, vine războiul, auziiți avioanele pe  
sus... Ce știți așa ca niște trăsniți și nu vă așo-  
rați. Haideti cu Dumnezeu și cu mine înainte  
și, zicînd vorbele astea, își puse sacul la spi-  
nare și dădu să plece, privind îndelung bărbății,  
fetele lor obosite.

— Ce vă uități așa la mine. Eu sînt în fruntea  
voastră și nu mă ascultați. Nu mă urmați. Dar  
o să vă vind rîndul. Unul în spatele altuia. Mă  
credeți nebul. Știu. Sînt nebul. Voi credeți că

nu așteți nebuli? Sînteli mai nebuli decît  
mine. Ha, ha, ha... și rise victorios de parca  
cine știe ce descoperie făcuse și continuă să se  
uite adînc în ochii lor. Oamenii se uitau cu  
mîli și compătîmire la el și citiva murmurară:  
— Săracul de el!  
— Săracul!  
— Și e bărbat în toată firea.  
— Ce sărac, continuă nebulul. Nu sînt sărac.  
Voi așteți săraci. Eu sînt bogat. Cel mai bogat  
om din lume. Și cel mai fericit. Și cel mai liber.  
Că eu pot să spun ce vreau, cînd vreau și unde  
vreau. Război am făcut? Am făcut. Fuscărie am  
făcut? Am făcut. Spital de nebuli am făcut?  
Am făcut. Și dacă vreți să știți am făcut și  
trei copii. Da. Am trei urmași nenorociți. Așa  
ca voi. Și li cred că sînt fericiti, așa ca voi. Dar  
nu sînt. Așa ca voi. Ha, ha, ha...  
— Bietul de el, de ce s-o fi țînit? se minuna  
Mielia.

— Nimeni nu știe. Unii spun că din război,  
alții că din puscărie a ieșit așa, că l-ar fi bătut  
și l-au atins un nerv la cap, explica Sfetcu după  
ce-l mai trase o gură zăvănă de bere.

— Alci n-are cum să se învechească.  
Nebulul se mai potoli, ca după fulger, cînd  
vine un tunet puternic, ca apoi să cadă o liniste  
cerească, dar în circuma era un murmur con-  
tinuu voci tari, apăsate, voci răgusite, voci în  
soapă, cite-o injurătură scurtă și mai le înde-  
mină, cite-o injurătură puternică încrăcată de  
venin și amarăciune, fiecare cum era de necăjit  
ori de fericit, vociferări pe tot felul de nimicuri,  
comenzi pentru ospătar, rostite răspăcit și foar-  
te autoritar, că puteau și ei comanda pe cineva,  
să le dea să le aducă, puteau comanda o sticlă  
de bere sau o halcă rașă, că cei ce servește ara  
un cutit de lemn și taie gulerul de spumă și-l  
dă jos într-o tavă, puteau comanda o gustărică  
de la buclă să meară mai bine băutura și să  
nu-l mai răzbească să le taie piciorule și să-l  
puie jos, puteau comanda alune tăvălile prin  
sare, expuse într-un borcan din raft, puteau  
comanda orice ospătarului, adică nu orice, decît  
ce de vinzare și bărbății nu se opeau din  
dăcuții, se contrărieau și dacă unul dintre ei  
nebul și spunea nimic, așa cum face acum ne-  
bul și dacă se confundă și cădea pe gînduri,  
așa cum se gîndește acum nebulul și se uita  
undevea alurea și clipa rar de tot, așa ca ne-  
bulul, primea un pumn în umăr de la ceilalți,  
să-l trezească, să fie atent la balvernele lor și  
să nu se mai gîndească așa ca nebulul cine știe  
unde, primea un pumn și pe urmă era întrebare  
unde se gîndește, se ridicau paharele ori hal-  
bele, se dădea noroc, ciocnind cu sete și sunind  
sticlele, apoi turnau pe git citeva guri bune și  
reautoritari, că Adam se plimba de jos în cineva,  
după fiecare înghitură și singele fusese mai iușe prin  
trupurile lor înferbițate.

— Bă, am fost în sat săptămîna trecută... se  
auzi o voce stridentă și vorbele astea îi opriră  
pe toți din discuții.

— Și se mai era pe acolo? întrebă altul din  
celalalt colț.

— Nevestele noastre au început să le crească  
mustăți și toți începură să ridă.

— Ce prostie!..

— Nu-l nici o prostie, au început să le crească  
mustăți și păr pe piciorule și să li se umple  
graturile și toată circuma ridea și mai tare.

— Ce-s vorbele astea, mă, că-i li creșcă că-  
pătina, se face spre el un bărbat volnic, lute  
de picior și mai ales de pumni. Probabil el pri-  
copuse jignirea adusa bărbăților și se luă la  
bătăie.

— V-am spus eu c-o să se aprindă războiul,  
treșări din gînduri și vise nebulul de-acolo din  
colțisorul lui.

Se încalse o bătaie zdravă între ei, ca nicî-  
odată, fiindcă nicodată la Munca de Jos nu  
erau scandaluri, acunșe rupte, mese răsturnate  
și sticle sparte. Bărbății nu prea știau să se  
bată cu pumnii, aveau în instinct să pună mi-  
na pe ceva și să dea și căutau peste tot, iar o  
demonstrație că nu s-au rumolii și nu mai sînt  
în stare de nimic, să dea femeii ce e al femeii  
și nu-l adevărat c-au încopat să le crească  
mustățile, că ei sînt toți viguroși, sănătoși,  
cu sîmțina gata și-o avrile, se încăierau între ei  
și nebulul era fericit și-l privea de la distanță,  
pînă ce-l luă și pe el un bărbat de guler, zicînd-  
u-i:

— Și tu, băi trenturoșule, ce rizi de noi?

— Sînt trenturoș fiindcă cu hainele mele cele  
bune de ginere am îmbrăcat într-o noapte o  
statuie din București, pe care alții au dărîmat-o  
în altă noapte... și se duse cit colo, împins de  
pumnul bărbatului.

Sosi și o dublă cu milițieni și printre cei pe  
care-l suțiră în ea, era și Mielia și degeaba se  
rugă Sfetcu, că el se curvoșea cu milițieni, să-l  
dea jos, că n-a încopat el și el, nici nu s-a  
băgat, că n-a ascultat nimeni. Nebulul nu  
schimbă, se ruga de milițieni să-l ia și pe el cu  
mașina, că el mai dormise pe acolo și știa toate  
scoțelile, numai că nici pe el nu-l asculta și  
mașina o porni încrăcată să alerge pe străzile  
orasului către port, lăsînd pustie circuma „La  
Munca de Jos”.

A doua zi, Sfetcu bătu oraș-n lung și-n lat  
cu sarma lui de lozuri după el să-l găsească

## teatru



# Anunț la mica publicitate

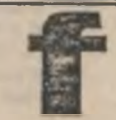
Consecvent politicii sale reoperatoria-  
le, de reprezentare a mai tuturor di-  
recțiilor semnificative și titlurilor re-  
presentative ale dramaturgiei romă-  
nești contemporane. Teatrul „Giulești”  
își deschide noua stațiune cu premiera  
piesei „Menajera” de Al. Sever. Jucată  
acum cu titlul „Anunț la mica publi-  
citate”. Dacă nici noul titlu al piesei  
nu ni se pare pe măsura ei și nici a  
autorului, piesa este în schimb re-  
presentativă pentru modul intelectual și  
stilistic al dramaturgiei lui Al. Sever,  
fiind totodată și una dintre cele mai  
interesante care s-au scris în perime-  
trul tematic al luptei în ilegalitate, din  
anii ultimului război mondial.  
Analist subtil al reacțiilor psihologice  
și al proceselor de conștiință, Al.  
Sever va aduce îndrept un omagiu  
puterii de sacrificiu în lupta pentru o  
idee și o cauză dreaptă, fiind însă in-  
teresat aici, în primul rînd, de dezba-  
tarea morală a unui caz limită, de de-  
latare gratuită, căreia delatorul nu-i  
va putea supraviețui. Tocmai pentru că  
odată cu fapta sacrificată își sacrifică  
unica șansă de regenerare morală și

socială, pe care aceasta o simbolizează.  
Baricadatul turn de fildes al profeso-  
rului, pe care autorul îl descrie cu  
ponderată savoare comică în prima  
parte a piesei, nu poate fi scos cit  
unei năruiri pe dinăuntru în fata unei  
superioare instanțe morale, care aduce  
cu ea, în a doua parte a piesei, răsco-  
litoarele întrebări de dinaintea sfîrșit-  
ului. Torturat de imaginea pură și ge-  
neroasă a fetei inutile sacrificate, dar și  
de imaginea propriei sale inutilități —  
în ordinea morală și ideală a vieții —  
profesorul mai are doar timpul să se  
analizeze cu o necrutătoare luciditate.  
Confruntarea realului cu imaginarul,  
invadarea realului de irealizabila forță  
a imaginarului unei conștiințe marca-  
te de vinovăție (proiectîndu-se sub  
forma inspectorului de poliție și a fe-  
tel din a doua parte a piesei) singula-  
rizează registrul dramatic al piesei,  
definiindu-i totodată specificitatea.  
Spectacolul Teatrului „Giulești”, de  
o reală profesionalitate, austeră și re-  
ținută, este condus cu finețe și tact de  
regizorul Geta Vlad, într-un spațiu

și într-un timp al nuanțelor, fiecare  
moment al reprezentării, ca și fie-  
care fir de nisip ce se scurge irever-  
sibil în clepsidra profesorului, avînd  
importanța și semnificația lui, culoa-  
rea lui probie și inconfundabilă.  
„Partea leului” li revine lui Corado  
Negroanu, în rolul profesorului, actor  
achitîndu-se ireproșabil de nenu-  
meratele dificultăți ale rolului, dar lă-  
sîndu-ne totuși regretul de a nu-i fi  
putut asiza resurse interpretative încă  
necunoscută pînă acum. În rolul fetei,  
Ileana Cernat are nealutătoare perso-  
nalului hătuit din prima parte a pie-  
sel, după cum are candoarea și femi-  
nitatea cerute de a doua parte a ro-  
lului, personalul iradîndu-merci o mi-  
raculoasă lumină care poate fi o a  
ideii dar este cu siguranță și a spiri-  
tului. Agatha Nicolau își compune cu  
siguranță hazul involuntar al perso-  
năului. Menajera ei avînd toate fando-  
selle și curiozitățile vîrstel, cu ait  
mai ridicole cu cit nu mai e demult  
la vîrstă curiozității. Corecti, dar și de  
o stranie evanescență în aparițiile lor,  
sînt Stefan Mihăilescu-Brăila, în rolul  
inspectorului de poliție, și Ana Trofin,  
în acela al asistentei profesorului. Sceno-  
grafia semnă de Eugenia Bassa-  
Crismar adaugă o contribuție onestă  
acestei reprezentații meritorii în an-  
sambul ei.

Victor Farhon

## film



# Ana și hoțul

Ne-am aștepta ca regizori precum  
Virgil Calotescu, formați la școala do-  
cumentarilor, vină în filmul artis-  
tic cu acia imunitate sentimentală pe  
care de pîlda medicilor o cîștigă la di-  
recții, juristiți o cîștigă asistînd ani la  
rînd la drama de sânii tribunalelor,  
sau o cîștigă aviatorii pînîndu-și în  
filmul de viață în primejdie — ajun-  
gînd astfel la o viziune mai profundă  
asupra durerii și suferinței omenești,  
la acea întelpciune pe care doar dra-  
maticile experiențe de viață o desă-  
virșesc. Să nu ne facem însă iluzii:  
documentarul nostru nu este o ase-  
menea școală a atitudinii civice, a tă-  
riei de caracter, a luptei împotriva  
convenției, de la care pornesc arta  
artistul, ci mai curînd un mediu ideal  
pentru regizori cu incalpată lirice care  
o să vă vind rîndul. Unul în spatele  
altuia. Mă morfoza, eu sau fără motiv. Un ase-  
menea lirism adolescentin, conven-  
țional, se face simțit și în filmele lui  
Virgil Calotescu, estompînd alte cal-  
ități pe care totuși regizorul le-a cîști-  
gat în bogata sa experiență de docu-  
mentarist. Interesul pentru faptul de  
viață cotidian, pentru actualitate —  
cea mai importantă din aceste calități  
—, este și el minat subteran de o om-



Costin Nastac: „Viroaga reșe”

realizare modestă, impersonală. Un tî-  
năr abia eliberat din închisoare, an-  
gajat pentru reducere într-o mare u-  
zină, dovedește și pînă la urmă că  
lînt de treabă și de însoțire cu fata  
maistrului. Cît pătrunde scenariul lui  
Francisc Munteanu, cît pătrunde fil-  
mul lui Virgil Calotescu în realitatea  
morală, în traumăsimile suferite de  
asemenea tineri, în realitatea „nebu-



pe Miellă și să-l întrebe ce-a pățit în seara trecută, cum s-a descurcat și-abia cind se lăsa întinericul îl găsi.

— Cum a fost ?

— Cum să fie ?

— Te-au bătut ?

— Cum să mă bătă ? Ce, sînt huligan, hoț de buzunare, borfaș ? Și nu înțeleg ce te interesează.

— N-am dormit toată noaptea. M-am gîndit la tine. Că poate tu crezi că din cauza mea ai pățit ce-ai pățit. Dar eu nu-ți doresc decît binele.

— Sîtu, se vede. Nu mă mai duci la „Munca de Jos” sau ce-ai acolo, la un local de lux, ce. eu nu sînt tot om să merg acolo. Ce dacă nu-s îmbrăcat cu haine bune, nu pot să mîncîm o friptură acolo, să mă azez în fotoliile alea de plus și să comand un vin vechi și nu pîsoală d-ăia de țî se strîpezește gura și țî-o face ca lasca.

— Asa-mi place, mă.

— Dar, vezi tu, omul de la țară, cînd se primenește și-și pune o haină bună pe el, se duce la biserică și nu la local.

— Nu mai sînt timpurile ălea.

— Ce, eu n-am dreptul să intru în localul ăla, să mi se azeze și mie în poală cîntăreața aia și să cînte din poala mea ?

— Asa te vreau.

— Dar aia e spurcată, tot mai frumos cîntă Maria noastră la strună.

— Ce zici, mergem la local ? Dau eu. Plătește eu toată consumația.

— Mergem, dar cum să merg în hainele astea, că mă oprește la intrare.

— La intrare e unul de la noi din sat. E în uniformă de zici că-i general. Și ca să n-avem probleme, vino la mine să te aranjezi. Îți dau un costum de-al meu, pantofi, cravată, cămașă albă, totul.

Se apropie un ospătar de masa lor, le apuse bună seara și luă comanda de la Sfecu.

Sfecu nu se lăsa oină ce, din vorbă-n vorbă, îl trase de limbă pe Miellă cum își petrecuse seara trecută. Bărbatul i-a povestit că i-au bîgat pe toți într-o sală și a venit un ofițer la ei. Iată și-nții i-a întrebat care sînt membri de partid să treacă la o parte și mai mulți de jumătate s-au dat de cealaltă parte a camerei, dar le-au făcut semn la ceilalți rămași să vină și ei și au venit. Pe urmă i-au întrebat din ce-a orînt în cătăreața și i-au spus că unul a început să ridice de ei că nu mai sînt bunl de nimic și nevestelor de-acasă a-nceput să le crească mîstăști și pîr pe picioare. A ris și ofițerul, fericit că nu era altceva la mijloc din care ar fi putut să se spinădă cînd stie ce revolta. Pe urmă i-a spus să plătescă strîcătuniile și le-a lînat o lecție de morală, că ei, dacă au venit din sat la oraș, nu mai merge să se încalere pe toate nimicurile, ca la țară de găina vecinului c-a sărit gardul și-a rîcîit straturile de ceană și usturoi. Le-a mai spus că trebuie să se interezeze în lumea civilizată și decît să piardă vremea prin circumi, să citească ori să meargă la teatru, la expoziții și cite și mai cite. Se uitau și el lung la ofițer și-i dădeau dreptate, în afară de unul mai căpos care se ținea în clanță și nu era de acord cu lecția pe care el susținea că a mai avut și el alte ocazii și lui nu l-a dat drumul cu toți ceilalți. Despărțirea a fost prietenoasă prin strînger de mîini cu ofițerul și cu urări de spor la muncă, în afară de cel cîntos care tuna și fulgera singur într-o cămăruță incuțată să-l dea drumul și lui. Bărbatul i-au rugat pe ofițer să-i



Costin Nostoc : „Dealul alb”

Miellă aprobă și amîndoi se pierdură printre trecători. Acașă la Sfecu, Miellă se bărbieră și se îmbracă într-un costum bleumarin, o cămașă scobită, pantofi lustruiți, se pieptăni și era așa de frumos și n-us la punct de zicea că-i ministru. Cînd s-a pleca, dădu să-și pună pălăria sa cea neagră, dar imbecilul de praf pe care...

— Cum o să mergi cu pălăria asta ? Mergi cu capul gol.

— Doar nu mi-a murit careva pe-acasă să merg fără pălărie.

— Dar nici cu asta nu se poate.

— Eu cu capul gol nu merg.

— Mergi, că n-o fi foc. S-au stat că am una, dar tu ai capul mare și n-o să-ți vină bine să-l aduse o pălărie, dar oricît l-ai fi aranjat-o, tot pe virful capului îi sta. Tu, cu capul ăsta, puteai s-ajungi departe.

— Dacă nu m-a dat și pe mine tata la școală, fie-i țărîna ușoară.

— De, ce să-i faci.

— Dar hainele cum îmi vin ?

— Turnate. Costumul ăsta, de cînd m-am îngrășat, nu l-am mai purtat. Poate o să-ți dau ție. Îmi dai ceva pe el.

— Ca să nu fie de pomană, rise Miellă și leșiră împreună. Ai uitat colacul cu lozur.

— Le dau la dracu. Nu le mai dau.

Cînd s-a intrat în local, le deschise ușa mari din etică și i-întîmpină un bărbat îmbrăcat în uniformă albastru petrol, cu o sabă auto-întară de cap de zicea că-i general german, cu tot felul de smurci și gîbul, nasturi metalici și o dîună îneprobabilă la pantaloni ce-i cădeau pe niște pantofi bine lustruiți de-ți făcea muștați în el. Bărbatul salută, așa cum obișnuia să-întîmpine pe toți consumatorii. Era un bărbat oaches, cu sorincene stufoase și gene dese, iar ochii săi mari străluciau și nu se vedea nici urmă de ceană ori de oboseală.

— Ce faci pe-aci, Dumitră ? Îl recunosc Miellă și-l lovi pe umăr cu palma, gest ce nu prea fu pe placul său.

— Ce să fac ? nuncesc. Te-ai aluna. Să nu te mai recunosc. Te-al pîcîșit. Unde lucrezi ?

— La construcții.

— Ești șef ? Ești mare, nu-i așa ?

— Șef locătar.

— Glumesti, rise Dumitră. Nu țî-ar da mina să fii așa îmbrăcat și să vii aici să petreci.

— Uite că-mi dai. Dar tu, de cînd ai plecat din sat n-ai mai venit niciodată. Și sînt vreo zece-cincisprezece ani de-atunci.

— La ce să măi vin. Am aici tot toate, la ce e să măi viu ! M-am obișnuit de parcă aici m-am născut. Și tu, Sfecule, unde țî-ai lăsat Iozurle, că sînt saloanele pline de oameni, faci o vinzare...

— Astă seară vreau să petrec liniștit cu Miellă. Hai să intrăm.

Dumitră le deschise ceremonios ușa mari de la salon și-le pozi pe cei doi să intre. Sfecu mercea ca la el acasă, în timp ce Miellă păsea silos pe mochetele vîștîi.

Perdelele groase erau trase seara și nu caste gura cei de a-fa-nă, trecători, în saloanele localului. Să nu vadă cei ce se-ntorceau de la muncă frînti de oboseală, cei din schimbul doi și cel din schimbul trei ce pe la unsprezece noaptea plecau la slujbe, că alții mai aveau timp să se distreze, dar mai cu seamă bani să plătească o masă la un restaurant de lux, vreo cîteva sute de lei să consume într-o seară cît într-o săptămîna.

— Ce bel ? întreabă Sfecu.

— Ce-o fi.

— Ce mîncînc ?

— Ce-o fi.

dea drumul și acelu răzvrătît și au primit promisiunea că la scurt timp după plecarea lor o să-l elibereze, dar îl mai ținea mai discute, să-ncerce să-l convingă și mai ales, să se trezească din betie.

— Hai noroc pe chestia asta, ridică paharul Sfecu și ciocni cu Miellă.

— Noroc și cînd ne-o fi mai rău, să ne fie ca acum.

— Asa mai zicem și noi că trăim și-și sorbi vinul.

— Măi, Sfecule, dar de fapt Dumitră ce muncește el pe aici ?

— Deschide ușa, salută și cam atît.

— Nu se poate. ăsta, la noi în sat punea pogonul de țară jos într-o zi.

— Și-acuma asta face, deschide și închide ușa, salută și dacă cineva-i întinde mina, dă noroc și-l mai dă și bacșis.

— Pentru ce să-l dea bacșis.

— Cum pentru ce ? Așa e elegant, să răsplătești că-ți deschide ușa cineva și te salută ca pe un ambasador. La plecare și tu să-i pui cinci, zece lei în palmă, să vezi ce crești în ochii lui.

— Dar ce mă, e fără mîini, fără picioare să-i dau bani ?

— Gestul contează, că ori cu cinci lei, ori fără el, tot acolo ajungem.

— Eu tot nu înțeleg, înseamnă că Dumitră al nostru era strălucit de tot, na mai e el Dumitră ăla pe care îl știam eu.

— La oras, dacă nu ești smecher, nu rezizi. Aici nu mai merge ca la noi în sat.

— Ce spui, Sfecule ?

— Ascultă de la mine că nu te-nvăț de rău.

— Ce spui, Sfecule ? Tu vorbești serios ?

— Să nu crezi că-mi răcesc gura dezeaba. Pe mine, cînd am venit la oraș, n-a avut cine să mă învețe a-aba dură vreo cîteva ani am deschiș și eu ochii mai bine și-am zis : etai, na, na, ia-o mai domol, că n-o să-ți ridice nimic statură și-am lăsat din țî-ar-ă, am din ce țî-ar-ă de-a zvrîlita și-am luat colacul cu lei în pie.

— Și Dumitră cum s-a aranjat ?

— El a avut noroc că l-a făcut mă-sa frumos, bine lărat, are moraliș tîntos, a-nvățat bine în armată să salute și mai are pe cineva pe la județeană și stie să se descurce omul.

— Dacă pe mine mama nu m-a făcut frumos...

— Și unde pui că acum vreo cîteva ani ai pusese ochii ne ei o nemămură, a stat vreo zece zile în hotel, nebună dușă Dumitră. E-a ea cam flegăță, dar să vezi cadouri. Fuma Dumitră al nostru numai țî-ar-ă americane, bog numai whisky și cite și mai cite... S-a mai nîmbat și prin occident că nemțoaica nebună l-a învitat și el s-a dus și-a petrecut.

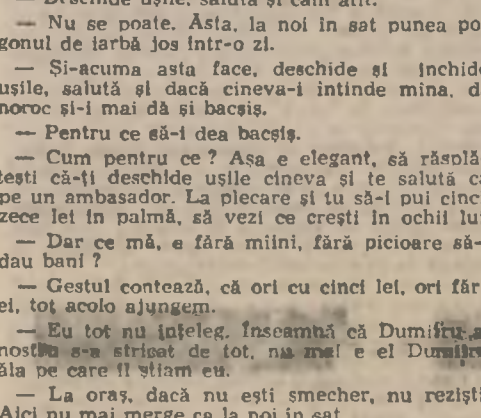
— Și nevastă-sa ce-a zis ?

— Nu știu ce l-a spus, ce minciună a înconclat că l-a lăsat.

— Bă, tu nu-mi îndrugi decît minciunul...

— S-au destentat țî-ar-ă, nu mai stie Dumitră ce-a ala cravă, nu mai stie să bătă un cui la un zădă, a uitat să mai semene pămîntul.

Miellă stătea cu mîinile mai mult pe sub masă, ferindu-se să nu-i vadă cel din apropiere bășturile din palme, rînille de pe piele și unghilele strivite, cu sînge negri încheșat pe sub ele. Din cînd în cînd, se uita la ele pe sub masă și la ale consumatorilor din jur, așa, uneori, nețede, nețovite, nețîrtoare, cu vîrșile lăcuite cu oia de toate culorile. Și le ținea ne-nunchi și doar cînd dădea noroc sau țîla din friptură și le scootea pe țuris, apoi le ducea la lor apropiindu-lu cu fața de masă albă, apretată ca o scoară.



Costin Nostoc : „Dezhețul”

după care apar scări, goluri de usi, etc., uneori în accente suorapuse ce pot sugera succesiunea unor straturi arheologice. Și, de undeva din profunzimele clar-obscurului, tîșnind cîteodată în prim plan, ca un raisonneur dină acum acurș, elementul temporalitate, cel ce dă seama, în fond, de melancolia autentică a acestor lumi inventate. Meditația plastică integrează un fior ontologic. Cîteva forme primordiale, piatră, fetezele, stîncile, pietrele, râmele, zidurile, terasele, scările, și acei eter inefabili dintre ele. Acei eter care atestă de fapt inspirația artistului, tumultuoasă lui trăire poetică.

Originalitatea lui Damian Petrescu constă în aceea că, într-o vreme cînd mulți creatori își supradimensionează simbolice compozițiile, el are orgoliul de a și le epura de orice auzite transcendentalitate. Cu aerul că desenează nelăsă întîmplătoare, în care accidentalul se află relegat într-un colț, la locul lui, pur și netransfigurat, artistul reușește să ne capteze atenția într-un mod mult mai natural ; el nu de îngură simțirea cu poverile unui simbolism arctic și, astfel, ne lasă să parcurgem liberi seria întreaga de imagini, și de abia după aceea să deslușim singuri lecțiile guvernatoare, punțile de transcen-ere. Receptorul e obligat astfel să refacă drumul parcurs de creator, mesajul acestuia din urmă se transmite mult mai direct, ca o transfuzie.

Constantin Abăluță

# niculae stoian

## Fericirea acestei lumi

după Cristophe Plantin

Să ai, a te și după plac, o casă,  
Grădină — numai spălieri în floare  
Un vin de soi și fructe-aromitoare,  
Copii — cîteva și-o soajă credincioasă.

Nici dotării, nici viață vicioasă  
Și cu pînîții-n bună împăcare  
Trăiește demn, mereu în cumpătare  
Și cu dreptale ce-ți dorești să-ți iasă.

Cu tine sincer și neos de-ambiiții,  
Fii devotat fără să pui condiții,  
Domină-ți pasiunea și-o supune ;

În cuget liber, ager — loc la minte,  
Urmează-ți viața cu înțelepciune  
Ca morții împăcat să-i ieși înainte.



Cristophe Plantin, sonetu-ți tîlmăcindu-l  
Și-acasă, la Anvers, trecindu-ți pragul,  
De ce-ai minți, mă cam cuprinse jindu-l

De a trăi astfel, mai mare dragul !  
Dar decît toate, eu prefer o floare  
De literă, în pagini-sărbătoare !

Pe lume — aîl mi-l toată fericirea ;  
Dintr-un regal oricînd s-o pot culege,  
Cu literă cu literă se-alege,  
Ca anul dintr-un nisip gîndirea.

De fratele betege sau dulcege,  
Ferindu-mi totdeauna izvodirea,  
În floarea literii imi află firea  
Și din nevestețirea-i facu-mi lege !

## Vilahermosa,

### Vilahermosa...

Refren de marimba pentru Rodica Dumitrescu

Vilahermosa : flori și festine  
Sub tropicalii arbori bătrîni,  
Purtînd cofita inimii pline  
Rodica vine cu-ai săi romîni.

Cîntă marimba și ale sale  
Cadențele-nstrună un vechi refren  
Femei cu mango ne țes în cale,  
Ca într-o pînă a lui Gauguain.

Curge teclia precum Grijalva,  
România prinde hispanic glas  
Pe cînd Mariachiș descarcă salva  
Unui nou cîntec — strigăt mayas.

Se ofîlă orele sombre  
Intr-ai orașului ceas floral,  
Dar gazda noastră El Hombre  
Tot mai închină cite-un pocol.

C-abia în noapte în parc răsună  
Pașii pe piatră de pe poteci,  
Un larg sombrero străbuna lună  
Pune pe capete de olmechi.

...Vilahermosa, Vilahermosa,  
Numale-ți sună ca un prinos  
Cînd te recheamă, rostindu-ți glosa,  
Pe românește : Tîrgu Frumos.

## Bocet

### pentru Hiroșima

lui Horia Bădescu

Mă-nors din Maramureș luînd drept călăuză  
Mă-nors la Hiroșima, o Vale-a Pîngerii,  
Căcînd prin amintire, ca printr-o-năcînsă

Prin bezna ce o ploaie de tuci o-nstăpîni :  
„Nu-i lumină nicîrî,  
Or murit toți oamîni,  
Or murit toți oamîni.”

Grădină — zen, pămîntul — moloz și piatră  
arsă,  
Nu-i poartă, după care, bătînd, să afli șoapte,  
Nu poți înainte merge, nici face ca-o-nțoarsă,  
Un vînt fierbinte bate prin orienturi sparte.

„Și tot umbliu-ășa prin noapte,  
Mă-nțînesc numai cu moarte,  
Mă-nțînesc numai cu moarte.”

Sînt parcă fata-aceea ce-n disperat delir  
Intr-un cavou putuse abia a se ascunde  
Spre-a se trezi la viață în intr-un cîmîtir  
Cî-ntr-o vecie-a morții pierdută-ntr-un neunde.

„Că nici jalea nu pîtrunde  
Nici dragos'ea nu răspunde,  
Nici dragos'ea nu răspunde.”

Dar imilionita de astăzi Hiroșimă  
Care-ai putea să fie Pămîntu-n Unvers,  
Chiar și cosmosu-acesta din mînta mi-l

Necum puterea de-a mai rosti lucidul vers :  
„Nu-i lumină nicîrî,  
Or murit toți oamîni,  
Or murit toți oamîni.”

## Țara la cumpăna verii

Acum cînd e țara la cumpăna verii  
Și cocorezi-tot și-apocăca spre rod  
Și cîrții îi a tabla graa de materii  
Cîmpieii asemeni, de-un matur izvod ;

Acum cînd ca anticul Linos pe spice  
A'erghi țîr' să cîntîni vreunul sub pași,  
Cînd soarele prinde la zenit să-l ridice  
Macarale cu brațe de urși.

Ce leșne-mi iau astăzi spre lume avîntul  
Sîcînd depărtarea pe degel, inel,  
Dar cit de strălîn mi-ar fi fost tot Pămîntul  
De nu mă ducea o potecă spre el



Acum și aici este clipa supremă  
Cînd lumea în inima-mi o înfășor  
Și-o-nșing cu această din urmă poemă  
Precum cu al globului ecuator

De-aci, ca din cosmos, planeta se vede...  
Albastră ca floarea de „nu mă uita”,  
Ca fructe în pîrg într-a verii livede  
O simt rotunjindu-se-n inima mea.

Aici e răscrucea pînalei de unce  
Egal depărtate dirtanțele sînt,  
Bătăilor inimii me-le-i răspunde  
Aici orice inimă de pe pămînt.

De-aceea aici nu ațund pe lume  
E cartea mea piatră din unghi ce pe veci  
Un semn îi e vechimii, marea lîră nume,  
Dar deschizătoare de drumuri poteci.

## Mormintul lui Tolstoi

O liniște sacră pădurea ne ce-ă,  
Schimbîndu-ne-asfaltul c-un drum de pămînt.  
Pe virful picioarelor și în tăce-ă  
Ne apropiem de-al lui Tolstoi mormînt.

Mormintul, pe buza de ripă, pe unde  
Copii el fiind, a crezut negreșit  
Că o nuielșă vîrșită so-acunde :  
Cu ea de-î zîngi, faci pe om fericit.

Nici crișă, nici chiar pravoslăvici cruce,  
Necum mauseleu cî un scîcîț gorgan.  
Poteca spre-un pic de meteceni te duce  
Spre-o simpiă moviță, ca de colorian.

O mină de ferigi, nici flori sau coroane,  
Bătrînu cu limbă de moarte-a lăsat :  
Doar groapa cu leșeză de lui grosolan,  
Asemeni julfucului ultim din sat.

Stau mulți pelerinii : n-au cum să-înte-egă  
Pe-acest demurg decît toți mai presus  
Pe cel ce cre-ă o lume întreagă,  
Acum doar sub brazda cea reavănă pus.

Mormintu-anonim ce nu știe prihana,  
La care-o pămîntului îi se prostern,  
E însă în inima lăsnă Poliana  
Al Rusiei leagăn de viață etorn.

(Din volumul „Cordioglob” sau „Pe ce lume  
trăim” în curs de apariție la Ed. Eminescu)

## Amator și profesionist

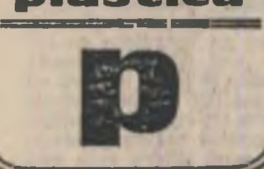
Urmare din pag. I

trul „muncitore” era o formă de teatru „poetic” (consultarea memorialisticii lui Piscator este instructivă). Aceste forme de dramă populară (jărdnească și urieră), cultivau scenografia barocă și în fond „modernă”, lăsînd imaginația să explozieze în formele care i se păreau întemlate. De aici și pînă la contemporanele scenografii „simple” cu un birou, un scaun și o fereastră, distanța e cea de la cer la pămînt. Teatrul „Cîntări Romînești” în manifestările lui „amator” imită teatrul „profesionist” în tot ce are acesta caduc.

În artele plastice, prin învazia „națurilor” problema „amatorilor” pare că s-a rezolvat ; avem, în definiție, o școală de „națuri”, foarte interesantă, pe care critica specializată o discută totuși mai rar, preocupată cum este de mari speculațiuni metafizice. Cîi precizie literatură, aici dificultățile sînt mai mari și încep în primul rînd de la difuziune. Unii au înțeles că e recomandat a publica producțiile unor amatori, precîndîndă îndată semnătură meseria autorului. A menționa că autorul este muncitor, țărăn, funcționar, soldat ori gospodîn, e totuna cu a introduce un criteriu falacios, care turburdă examenul axiologic aplicat în exclusivitate producției, fără adaosul altor semnificații. Cine țîpărește un autor condus de ideea că e muncitor, țărăn ori funcționar, încredințat că acela nu are valoare, comite în definiție o imprudență cu urmări imprevedibile.

Ceea ce aduce, în principiu, „Cîntarea Romînești” e în fond triumful ideii de valoare, pe deasupra criteriilor „profesionale” înguste. A face ideea să trăiască, pînă după valori și nu după conjuncturi, a prefăce viața culturală într-un domeniu unde manifestările sînt lîntre deducînd din ele numai ce este durabil — lată un număr de obligații irevocabile, a căror respirație derivă din sufocarea unui infinit număr de prejudecăți. „Amator” sau „profesionist” ? „Amator” și „profesionist”, dar artist, adică valoare — lată cheia.

## plastică



## Culorile negrului

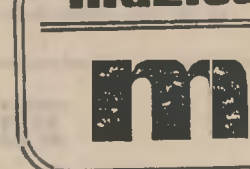
Mal bine zis, culorile cuprinse în alb-negru. Atî văzut vreedată un film alb-negru care să vă pară colorat ? Nuantele, tentele, trecerile brujate sau lente, fulgurante, suprapunerile de griuri, alburii, purfuri, scame, plai razante ; sau pur și simplu contururile obiectelor, mai nete sau mai pierdute, mai geometrice sau mai informe, precum și umbra sau umbrele pe care le aruncă (datorită iluminărilor multiple, savant rezizate) îti tulbură ochul, constituie atît de multe și diversificate repere încît așfizișt prin a distinge raporturi de culoare.

De fapt cu acest preambul, sub acest arc similitudină, desenele lui Damian Petrescu expuse la Galeria Orizont, sub genericul Spașii egeene, își capătă, credem, o mai profundă semnificație. În spașii arți, ultrasolarizate, culorile nu mai pot fi ele însele. Artistul a preferat pensulațiilor impresioniste ceea ce s-ar putea numi plin-alr-ai alb-negrului, deoarece include în el sugestii permutable, valente afective mereu proaspete. După o serie de schițe la fața locului (laviuri în acua-

relă), imaginația lui s-a văzut asaltată de acele „peisaje hibrid”, locuri geometrice între real și posibil. Modul în care aceste peisaje ies efectiv la iveală, desvălîndu-și formele neliniștitoare, pare să țînă atît de virful creațional cît și de imprezizibilul meca-nic al memoriei. Impresia de recognoscibil pe care țî-o dă o simplă piatră stimulează actual receptorii, și acest fapt poate fi valabil și pentru artistul însuși, și deosebit de important pentru continuitatea procesului său creator. Cu alte cuvinte, e deajuns ca imaginația să se substituie realității doar o îngură clipă, pentru ca travaliul ei să nu mai poată fi oprît.

Lumi calmă, înghețate vestigii, terase pustii de o nălucitoare, labirintică rectangularitate și siluete minerale stranlu torsionate, se-nvecinează dînd compozițiilor alura de vis, de viziune. Fantastical obținut, ca și la Chirico, doar prin citeva elemente, dintre care „perspectiva trucață” e unul de bază. Apoi funcționarea „în gol” a alfabetului arhitectonic, logica exclusiv plastică

## muzică



## Un prețios catalog

După un prim volum dedicat creației simfonice, vocal-simfonice și corale, semnalăm acum apariția (la Editura Muzicală, 1981) a părții a doua a Repertoriului general al creației muzicale românești, aceasta din urmă avînd ca obiect muzica de cameră. Genul cameral, într-o tînerete nedez-mîntită niciunde, este și la noi terenul poate cel mai optim de afirmare a unei gîndiri compozitice superioare, anvizajate al incomodității. Este unul din motivele pentru care catalogarea minuțioasă întreprinsă de Mihai Popescu se orînduiește, în necesitate și interes, alături de prima apariție a ciclului, aparținînd aceluiași.

Fără consideratîi axiologice, muzicologice, fără filtrul clasant al antologilor, Repertoriul este instrumentul de lucru deosebit de util de care muzica românească avea acută nevoie. Orîndînd întreaga creație autohtonă, de la începuturile unei vieți muzicale de tip european, după criteriul ferme, lucrarea este un prețios aport în scrijîlul unei mai optime circulații a materialului muzical, atît în ceea ce privește consumul intern, cîrui îi oferă date de

adecvare la potențialul tehnic și modalitate de procurare a instrumentului, cît și pentru cererea externă, cîrui îi furnizează totalitatea titlurilor și diferite informații asupra-le, cuantificabile, ușor de maezurat. Rapiditatea edificării este astăzi o condiție sine qua non, și modernitatea criteriilor către aceasta converge, tot așa cum pentru o informare amănunțită sînt indicate și grăvurile pe disc, acolo unde este cazul.

Dacă Repertoriul înscrie ca cele mai vechi lucrări primele ce se încadrează în notiunea continentală de opus muzical cu autor denuțit, cele mai recente titluri incluse aparțin într-adevăr acelor mai tîneri ce se pot considera cu deplină conștiență compozitori, numind uneori, cu discernămint, chiar lucrări de școală. Ordinea rubricilor declină autorul (alfabetic), anul lucrării, formația cîrui, anul compunerii, autorul suportului literar (dacă este), edura, discul (eventuale), locul unde se găsește materialul, durăa. Intr-un spașiu rezonabil dimensionat, se codifică astfel o densă serie de date, indispensabile primei edificării, sperăm, și suscitării interesului.

Costin Cazaban







# ateier literar posta redacției

**MARIUS NICOARĂ:** Jurnal, toțiș, oarecum reconstituit, relata, cu mijloace destul de bune (pindit nițel de monotonie, poate și din pricina formalei de adresare la persoana a doua și a acțiunii înscenate, indirecte). Sint totuși destule motive să insistai (cântind, firește, cele mai adevărate formule și mijloace).

**DUMITRA BABOI:** Sint încă lucruri nesigure, de început, insuficient depărtate de riscurile navității și locului comun, dar aducând totuși un oarecare zvon de poezie (mai ales în „Inimăciopoi”, „Cu tot ce am”).

**CONSTANȚA BEȘICĂ:** Intrebarea dv. e cel puțin ciudată. Ce să faceți cu versurile dv. trebuie să hotărâți dv. In ce ne privește, ne-aș dori să vă părăsim și noi v-am spus-o: încercări moderate (mai precis: fără semne de talent), părere pe care o confirmă și ultimele texte trimise. Ce urmează să facem cu ele și, în general, cu timpul dv. liber, rămâne să decideți singură.

**HANIBAL CIRCAȘU:** Ar putea fi un început, dominat încă de elementul artizanal de servitului prozodie, în deficit de inspirație și de frescă. Mai bine, parcă, în „Microprostet”, „Anomale ermetică”.

**EM. BĂLTĂNĂU:** Cu adevărat frumoasă, adine simțită, „Ascensivne”. Celelalte, mai „făcute”.

**V. MILESCU:** Citeva pagini ceva mai limpezi: „Rugă înainte de...”, „Cît e de trist”, „Păsări”.

**E. PALEOLOG:** Există unele aptitudini pentru poezie (idei, imagini, vizuini interesante), manifestate, deocamdată, cu

mijloace nesigure, cu o inerentă lipsă de experiență. Elemente promițătoare, în „Cumplita noapte”, „Simt cîntodată nevoia”, „Don Quijote”, „Pasărea de...”. Dar sint de așteptat, firește, lucruri și mai bune.

**B. V. M.:** Versificări moderate, convenționale, în care nu se văd, nici acum, semne de talent.

**V. A. PĂTRĂȘESCU:** Încă tulburi, cu o definiție incertă, confuză, dar nu lipsite de semnele înzestrărilor lirice („Spațiu”, „Sennal”).

**V. TRIF:** Vii multumiri pentru amabila invitație (de care, din păcate, nu putem profita), felicitări și multe izbznii în continuare.

**L. PALĂLAU:** Jocuri de vorbe, tulburi, folclorizante, care nu ajung la structura, la idee, la semnificație, nici chiar — în ciuda eforturilor — la incantație. Lucrurile rămîn mereu sub semnul concepției artizanale, cu gura plină de cuvinte (cum bine ziceți). E greu de tras o concluzie definitivă — în unele pagini („Invățăturile Errei”, „Văzui tălpilor”, etc.) par să existe, totuși, și niște promisiuni de poezie. Să vedem ce mai urmează.

**H. STAMATIN:** Cele mai multe pagini se află din plin pe tărimurile poeziei (chiar cu acel mic surplus de ostentație și drăcoșenie...). Mai trimiteți-ne o selecție (asapra 10 din ce mai aveți, ca să vă putem „scoate în lume”).

**G. COPU:** Certe dovezi de poezie altermind, ciudat, cu pagini stufosae, aglomerate, incoerente. Retinem: „La marginea aceea”, „Mi-era teamă de noile

antimpuri”. „Transa garoafelor” (parțial). Dar e cu totul posibil să primim de la dv. lucruri mult mai interesante.

**M. M. POP:** Pagini, în general, moderate, exceptind intrucitivă „Să-mi fluiet tristetea” și „Inscripție pe o piatră funerară”, unde se aude, parcă, și un ecou liric. Vom vedea mai clar, poate, în viitoarele texte.

**Elena Cazan, I. Cornelia Oancea, Ilie Costeș** (ceva, în „Muntele și lacrima”), **Dan Aidan** (ceva, în „E ca și cum”), **Lina Ralu, Paul Dolinescu, J.R. Ewing, Mihail Ganes, Ion Ștefan, Marcel Șerban, George Ionă, Nicu Rădu, D. A. V., P. Castilia-Deleni, Serd Hanidul, Mihail Petrescu, Dania O. C. Spiridon-Suhulet, Marin Tancu, Petre Munteanu, Eugen Jamoyra, Radu Adrian, Georgetta Sterian:** încercări de nivel modest.

**Florin Băntă, Radu Onega, Lidia Almas** (ceva, în „Noapte”), **Nicolas Faganin, Ion Ștefan, Germlina Șerban, Ovidiu Leonțin** (ceva, în „Ea are douăzeci de veri”), **M. Cotașu, Dinu Matei, G. Dragot, Ioan Corin Șubulet, Decebal Alexandru Șeul, Florica Cristy:** Nimic nou!

**MANUSCRISE NEISCALITE:** „No man's land”, „Mal du siecle”, „Musafiri”, etc.; „La joc comanda”, „Tirg”, „8 mai 1968”, etc.; „Inima mea usuratică”, „Toamnă nouă, toamnă veche”, „Nictind”, etc.; „Nehotărire”, „Inima ta”, „Te-am așteptat”, etc.; „Ochi dilatați”, „Centrifugă”, „Copil de pădure”, etc.; „După amiaza unui păm”, „Descintec lapon”, „Teama de pâlăjen”, etc.; „Glossă”.

**Geo Dumitrescu**

**N. R.:** Manuscrisele nu se înaloză.

## Guernica

Ciuma  
In privirea oamenilor  
strigătul  
culcat între fălcile abatoarelor  
rinjetul  
din ochiul calului  
colaje

de cuvinte frumoase  
(o spaimă — felinarele)  
bunăvointa tunurilor  
în profeta  
zile de-apoi  
pământul mamă  
il inghitie pe moșneag —  
pumnul neputincios  
albrastru cristalin  
al cerului  
il sparge  
un zeu il împușcă pe oameni  
cu rugăciuni și speranțe

**IOAN MATYE**

## Proiect de după amiază

Să bată soarele și să cînte  
Cineva undeva orice  
Să se audă suflarea mării,  
Golurile din suflet să se astupe cu păsări,  
O mașină de înlăturat gînduri (ceva ca o moară)

Să urie în surdîni  
Sî noaptea să vină fără să știi,  
Ca o femeie  
Pe care n-o mai așteptai niciodată,  
Care se apropie tiptil, pe la spate  
Și atunci să înțelegi cu palmele  
Și atunci să înțelegi că este ea,  
Să te întorci ca s-o mai poți zări  
O singură dată,  
Sî să te prăbușești în sinul ei  
Fără memorie  
Fără formă  
Fără timp.

**CONSTANTIN OPRICA**

## Trofeul

Lumea e o hartă politică  
aproximativă  
micșorată  
și convențională  
pe care desenezi ipotetice drumuri  
cu degetul  
și o pățez cu sînge cînd neațent  
mă-nțep într-un război contemporan.

Lumea întînsă pe perete  
ca blana unui animal ucis,  
trofeul al neputinței împodobind  
cu ocaene  
camera plină de lucruri inutile:  
păsări împăcate și cărți.

**RADU ȘUIU**

## Crochiu național

Picură de zîud: capete de oaie  
rînesc pe pereți ca-ntr-un truc;  
cineva fără trup a pătuns în ocaie  
aprinzînd seve vechi în dalupul de nuc;

fluturi de lumină urcă pe perdele  
zîmbet înflorit în borangic  
gîndul meu fixează-n trei caiele  
o potcoavă murgului nimic!

**FATMA SADIĆ**



Adrian Banea: „Tomis XX”

## Accesorii

Pe vremuri mă îmbrăcam  
mai simplu  
și mă-ncheiam la haina mea  
de liniste  
cu zborului de păsări.

Mi-ai dat pe urmă  
lanțuri și podobe să port  
și ca să-mi puteți apuca inima mai bine  
ați înfășurat-o într-un nor otrăvit.

Nu mă mai învinuți  
cu-n fiecare dimineață  
că ba să-mi atîrn sabia lui Domocles  
deasupra capului  
ba să arborez un suris prefabricat,  
ba să-mi iau revolverul sau stiloul...

Stați liniștiți, prejudecățile  
și bomba de la Hiroșima  
le port mereu cu mine.

**IRINA EFTIMESCU**

## Cînd al să înțelegi

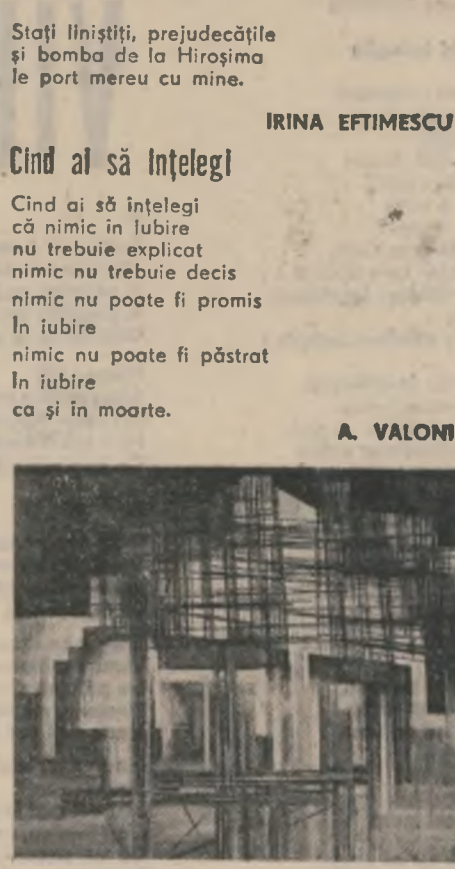
Cînd ai să înțelegi  
că nimic în iubire  
nu trebuie explicat  
nimic nu trebuie decis  
nimic nu poate fi promis  
In iubire  
nimic nu poate fi păstrat  
In iubire  
ca și în moarte.

**A. VALOM**

## Adormisem și mă glîdeam

Deoarece pînă mai ieri  
copila mea  
dincloșu sau fără sfîrșit  
deoarece cu dureri  
copila mea  
argatul și barca  
scheletul și floarea  
ochii sau viața  
căci moartea căci oamenii  
căci viața copila mea  
deoarece pînă mai ieri eram  
în concediu  
și odată cu florile adormisem  
și mă glîdeam  
cum de mai pot să mor și  
în ce împrejurare mă aflu și  
dacă într-adevăr muream...

**MATEAȘ OLTEANU**



Adrian Banea: „Șantier pe Olit”  
(Din expoziția de la sala „Galateea”)

# O carte despre etnic

Urmare din pag. 1

mai că, de data aceasta, nu se va mai dovedi operantă în final consolarea „totul este bine cînd se termină cu bine”, pentru că, odată înscenată pe o traiectorie falsă, toate eforturile ulterioare ale autorului de a se redresa, respectiv toate strădaniile sale de a-și mla conceptul construit apriori, în manieră speculativă hegeliană, pe realitatea etnică, rămîn fără efect.

Dionisie Petcu este convins că singura modalitate de a ajunge la un concept valabil al etnicului este rezolvarea în prealabil a citorva probleme de natură filosofică. Lansîndu-se în această întreprindere, autorul ne oferă o mostră, admirabilă de altfel, de materialism istoric, dar în care etnicul nu se mai rezolvă ca determinat de istorie, ori, cel puțin, ca determinabil, identic cu socialismul (p. 44, 65 și în multe alte locuri). Partea, etnicul adică, este asimilată întregului, societății, iar autorul combatte cu energie acelu studii în care populația, adică suportul etnicului, este concepută ca o entitate deosebită de situația alături de forțele de producție, teritoriul, cultura, suprastructură (p. 64), uînd că Marx însuși, desi are o concepție integratoare despre societate, nu se poate împiedica să analizeze separat modul de producție, forțele de producție, relațiile de producție, baza și suprastructura, ba chiar și populația. Insumând oare, că cine tratează autonom concepte de mai sus promovează ideea că există forțe de producție în sine, relații de producție complet dissociate de contextul economic subiacent? Ar fi pușri să se susțină așa ceva, după cum este la fel de pușri să nu admitem autonomia relativă, ontologică și funcțională, a populației, forțelor de producție și ale tuturor celorlalte dimensiuni ale socialismului.

Dacă și-ar zî început studiul de la empirie, adică de la fenomenul real, departe de a fi riscat empirismul, cum se teme autorul (p. 215), ar fi avut posibilități mai bune de a-și construi teoria. Așa însă, teoria filosofică sau antropologică, oricît de izbită, nu se poate substitui teoriei etnologice, care trebuie să răspundă la cu totul alte întrebări decît acelea la care sint chemate să răspundă disciplinele menționate anterior.

Confruntarea cu realitatea, ca judecător suprem, este elocventă atunci cînd vrem să supunem probei considerabile pe care le face Dionisie Petcu. Astfel, din dizolvarea etnicului în social în genere, autorul, pentru a fi consecvent, trebuie să postuleze că de cite ori se trece de la o fază la alta de evoluție a societății, etnia anterioară dispăre și lasă locul unei etni noi. (p. 157 și altele). Pe de altă parte, atunci cînd se ocupă de determinările etniei, Dionisie Petcu le indică la un moment dat a fi limba și teritoriul. Realitatea ne arată însă că un îndelungat răstimp limba și teritoriul unei populații pot să nu cunoască decît mici modificări, cu toate că din punct de vedere al dezvoltării societății aceasta a străbătut una sau mai multe epoci istorice. Bunoară limba și teritoriul populației han, ca de altfel și alte particularități etnice, sînt aceste și astăzi cam aceleasi de citeva mii de ani încoace. Sau, ca să luăm un exemplu mai familiar, limba nastră, teritoriul și celelalte însușiri care ne caracterizează datează de la constituirea noastră ca popor și pînă în zilele noastre. Se mai poate susține atunci că pentru a defini un popor este de-a-lungă să-l caracterizeze orînduirea social-economică pe care el o intruchiează în acea etnoză? (p. 208).

Dacă etnicul se explică prin modul de producție sau, într-un alt plan analitic, prin formarea socială, cum susține Dionisie Petcu, cum înțelegem persistența naționalităților conlocuente, deci a mai multor etni trăgîndu-și seva din una și aceeași viață social-economică?

Această incongruență se investe și în cazul statelor multinaționale, dat fiind că etnicile componente sint grefate pe un trunchi de viață economică identică. În Elveția, de exemplu, trilete de multe cetele franceze, germane și italiene, cu toate că în ceea ce privește orînduirea socială nu-i diferentiază nimic.

Constatări de ordin factual ca cele de mai sus subminează deci teza fundamentală a autorului, dovedind că etnicul, desi de neseparat de procesul vieții materiale a unei populații, este totuși o dimensiune relativ autonomă, și generalizat nu poate fi dedus nemijlocit sau identificat cu modul de producție sau formațiunea socială corespunzătoare.

Cartea la care ne referim nu se ocupă decît tangențial de etnicul românesc. Și din acest punct de vedere constatăm că, alături de unele consideratii pertinente, postulatele sale teoretice îl împing spre afirmatii hazarde. Nu putem susține, desigur, că însuși ca o raționalism, realismul, sentimentul viu al naturii, toleranța, măsura etc. atribuite de Rădulescu-Motru, Ath. Jola și alți zînduri poporului nostru îl aparțin în exclusivitate, dar nici nu i le putem tăca din gura și zîndurilor prin proclamarea caracterului arbitrar al psihologiei popoarelor. Nu putem fi de acord cu Dionisie Petcu nici atunci cînd, analizînd în lumina premiselor de bază ale lucrării sale etnicul nostru din epoca capitalistă, susține că spiritualitatea societății românești nu a putut niciodată deveni cu adevărat modernă. (p. 211). Invocarea păstoriului maramureșan în acest context nu dovedeste ceea ce crede autorul, ci cu totul altceva. Fără să vrea, Dionisie Petcu este în acest caz tributar concepției concordantelor mecanice dintre dezvoltarea economică a unui popor și soltura-litatea sa, concepție dezmințită de viața, înclusiv de valorile spirituale românești. Unele amendări trebuie aduse, de asemenea, și consideratiilor sale intrinsecate asupra folclorului, a cărui perpetuare i se pare un indicu al subdezvoltării unei societăți.

Revenind la teoria generală a etnicului, observăm că substratul său obiectiv, nemijlocit nu este societatea globală, modul de producție sau formațiunea socială, cum își mută succesiv planul analizei sale Dionisie Petcu, ci grupul uman. După cum putem constata cu ușurință încoada istoria, orice etnie este produsul unui proces etnologic. Ca etnie, poporul român bunoară s-a născut din încrucișarea culturii și civilizației geto-dace cu cultura și civilizația romană. După o perioadă de germinare, din crezulul aceste etnie s-a născut poporul român cu însușirile care-i sînt proprii. Ceea ce a contat în primul rînd acest proces generator de etnie sînt fenomenele de asimilare și restructurare cultural-spirituală. Procesul vieții materiale ca atare, relațiile de producție, munca ca consum de energie fizică și psihică, obiectul muncii și uneltele în substanța lor materială sînt neutre din punct de vedere etnic. Pămîntul ca teren agricol, pîrgălia, carul, casa etc., ca părți de natură sau ca asamblare a unor componente materiale, nu posedă în mod intrinsec nici un fel de caracter etnic. Numai în măsura în care comunitățile care le produc sau utilizează își imprimă asupra lor, într-un fel sau altul, pecetea specificului lor uman, acestea capătă și individualitate etnică.

Deși nu sint imobile, trăsăturile etnice se caracterizează, în mod normal, printr-o mare stabilitate, conservîndu-se, în linii generale, schimbate secole și chiar milenii. Numai în cazuri speciale, cum ar fi agresiunile etnice din afară, o etnie lasă relativ repede locul alteia sau se contopește cu grupul agresor, stîngîndu-se.

Deoarece istoria ne arată că etnia este durabilă și trece peste limitele epocilor istorice, urmează să admitem că poporul, națiunea, celelalte comunități umane sînt doar modalități economico-sociale și politice de existență și organizare a etniei, și nu trebuie substituite a acestea.

Chiar dacă apreciem că tezele de mai sus sint mai adevărate pentru elaborarea unei etnologii valide, este incontestabil că în multe privințe de detaliu, și chiar de fond, cartea lui Dionisie Petcu, una din putinele încercări de acest gen de pătrundere într-o lume încă puțin cunoscută, se inscrie ca o lucrare utilă.

**ANUNȚĂM CITITORILOR NOȘTRI APARIȚIA ÎN CURÎND A ALMANAHULUI „LUCEAFĂRUL” 1982**

## CONCURS DE POEZIE: HERCULANE '81

Între 7 și 11 octombrie 1981 s-au desfășurat la Băile Herculane, lucrările juriului celei de a VII-a ediții a concursului de poezie din cadrul manifestărilor culturale-artistice „Herculane '81”. Integrat în Festivalul național „Cîntarea României” și organizat sub egida Comitetului județean pentru cultură și educație socialistă, Centrului județean de îndrumare Caras-Severin și Casei de cultură din Băile Herculane, concursul a înțunat 68 de concurenți din 22 de județe. Din 538 de lucrări prezentate, juriul compus din: Toma George Malozescu — președinte, Octavian Doelin — secretar, și Nicolae Ciobanu, Marcu Mihail Deleanu, Mihai Georgescu, Gheor-

gie Jurma, Valentin F. Mihăescu, Cornel Ungureanu și Ștefan Vasilescu — membri, a acordat următoarele premii și mențiuni: Premiul I — Dan Gavrilovici — Buhusi-Bacău; Premiul II — Dușa Ozolin — Botoșani; Premiul III — Elena Dumitru — Tîrgoviște; Mențiuni: I — Elena Georgeacă — Prodăești-Dimbovița; II — Ion Corneil — Suceava; III — Emilian Roșculescu — Resița; IV — Cătălin Ionuțas — Arad. Premiul revistei Luceafărul — Constantia Ionescu — București; Premiul revistei Familia — Octavian Be-Indel — București.

Pentru ediția a VII-a a concursului lucrările vor fi depuse pînă la 1 mai 1982 pe adresa: Casa de cultură a stațiunii Băile Herculane, strada Cernel nr. 7, 1900 Băile Herculane. Rezultatele concursului festinului se vor da publicității în luna iunie 1982.

## Julian Neacșu

zile de sunet și imagine, gîzduit de atît de opulenta teatru Bulandra în sala de la Grădina Icoanei. Un spectacol diferit de cele obișnuite atît prin concepție cît și ca mijloace de realizare. De ce? Pentru că aici, în serile care amuză din ce în ce mai mult venirea toamnei, actorul Florian Pittis creează și interpretează rolul unui povestitor, vrîjind cu farmecul său și dînd încă o dată viață nemaiapomenitelor întimplări ale celor patru Beatles. Totul exemplificat pe discuri, totul montat și regizat cu înalt profesionalism.

O seară a audiiții muzicale punctate de momente lirice din creația poezilor contemporani, un eseu despre muzica „tîndră”, o pledoarie glîndită și realizată de ambianța de spectacol, respectînd lenție și convențiile scenei.

Acum îndrăgîtu pupitrului de disc Jockey, Pittis revizitează cred, să creze în primul rînd o stare de spirit favorabilă apropierii de muzică.

Adrian Banea: „Mangolia”

# Un basm

Urmare din pag. 1

zile de sunet și imagine, gîzduit de atît de opulenta teatru Bulandra în sala de la Grădina Icoanei. Un spectacol diferit de cele obișnuite atît prin concepție cît și ca mijloace de realizare. De ce? Pentru că aici, în serile care amuză din ce în ce mai mult venirea toamnei, actorul Florian Pittis creează și interpretează rolul unui povestitor, vrîjind cu farmecul său și dînd încă o dată viață nemaiapomenitelor întimplări ale celor patru Beatles. Totul exemplificat pe discuri, totul montat și regizat cu înalt profesionalism.

O seară a audiiții muzicale punctate de momente lirice din creația poezilor contemporani, un eseu despre muzica „tîndră”, o pledoarie glîndită și realizată de ambianța de spectacol, respectînd lenție și convențiile scenei.

Acum îndrăgîtu pupitrului de disc Jockey, Pittis revizitează cred, să creze în primul rînd o stare de spirit favorabilă apropierii de muzică.

Si o cunoastere mai bună, neconvențională, fizică, a celor ce au schimbat cu muzica lor destinul și fizionomia unei epoci: John Lennon, Paul McCartney, George Harrison, Ringo Starr, adică Beatles.

Un spectacol generos în care barterele scenă-spectator sint înlăturare din primele momente, o inițiativă pornită din ideea că muzica îl unește pe fîreri de orice vîrstă sub acoperșul unui gînd bun, propogîndu-și astfel misterioasă emoție prin sunet, lumini și excepționale imagini de diapozitiv ale unui artist în materie: Paul Agari, ale cărui inspirate proiectii diapozitiv muzice și comentariul fără a avea însă simplul rol de a ilustra și simbozînd rafinatele subtile corespondențe și vîndînd un ochi sensibil deschis permanent asupra lumii.

Este o reușită pe care i-o datorăm teatrului Bulandra, un dar, pe care Florian Pittis, realizatorul și „interpretul” acestui spectacol îl face muzicii și poeziei într-o toamnă în care avem din nou în ce mai mult nevoie de a visa, da ne emoționa.

Un spectacol care se bucură de un public numeros și care își așteaptă în continuare publicul.

**Mircea Micu**



POEME NOI

Litanii  
pentru orgă

In amintirea mamei Eudochia

Chipul tău, mamă,  
Ca o mie  
De privighetori rătăcite,  
Ochii tăi  
In care s-au intimplat  
Toate  
Cite se pot intimpla  
In lume!  
Lacrima ta : diamant  
Ce taie in două  
Sticla liniștii.  
Nedespărțită de cer  
Ca apa de uscat.  
Locuiești o casă  
Cu două ferestre:  
Una de-așa spre viață,  
Alta cu lampa spre moarte  
La fel de fapte amindouă.  
O, mamă,  
Spre mine mințile-ți întinde:  
Spre cel  
Care cu dor te-așteaptă,  
Și ție-apropiază-mă,  
Aproprie-mă liniștii ce ești.  
Spre cel visându-se călări  
Pe cai de aer:  
Spre străgăul divinilor copii  
Tu minile-ți îndreaptă.  
Acum și-notdeauna.

Stau cu trombonul unii  
In jurul gîtuilui încolăcit:  
Laț de aur.  
Stau alții ca nebunii  
Cu pinza unii verbi  
Tot zădărnind un tour.  
Stau unii  
Pe jărătecul lui.  
Pe riscul cel mare  
Stau alții,  
Pe gheață,  
Și-ovind doar cu moartea  
Relații  
Stă maică-mea într-un spital.

Cum nu sint doi pomi  
Intocmai la fel.  
Cum nici două popoare,  
Căci nu se aseamănă perfect  
Cicacore cu cicacore  
Astfel, maică, și tu  
Ești unică-n lume,  
In sufletul meu  
In gîndul  
Ce-mi bate sub temple.  
Nimeni nu  
Poate golul să-l umple,  
Golul ce-l lași  
Nici cîntecul meu,  
Nici popularul meu nume  
Nici țara chiar, care  
La fel mi-e de scumpă și ea.  
Măi rămii. Nu pleca.

Poeme de  
GRIGORE  
VIERU



Trudite cîl țara întreagă  
Minuțile tale de neagră  
In noaptea cea neagră,  
In noaptea cea neagră  
Odhnescu-se prima oară.

Prima oară  
Sărut minile tale  
Din care țerți vor răsar.  
Mă plină ființa de jale  
Ca apa mării de sare.

Tristă dimineață  
De duminică mare.  
Imi izvorăște pe față  
Steaua cea de sare.

Privesc cu durere la  
Verzile săbioare  
De porumb din grădina ta,  
Doamne, mamă, care  
Nu te mai pot apăra.

Întregul nu mai e întreg.  
Strig:  
Sint cel mai fără de noroc!  
Deși înțeleg, înțeleg  
Că tu și sintem un lemn  
De foc.

A căzut cerul din ochii tăi  
Și s-a fărâmițat.  
A căzut de pe fața ta soarele  
Și-a înghețat.

Încerenit e vîntul cel răcoros  
Fără de hameice tale miiri.  
Căutindu-te pe tine,  
S-au înțesuțit izvoarele-n țărini.  
Ca un pom doborât  
Înșuși graiul  
Parcă se-aude căzînd.  
Doamne, olt de singur,  
Atîi de singur  
N-am fost nicicînd!

Nu-mi ajung ochi să te plîng,  
Nici cuvinte nu-mi ajung.  
Drumul meu sub cer e scurt,  
Drumul tău in pămînt e lung.

Să-mi spăl vina ce port  
Izvoarele, mările nu ajung.  
Drumul meu sub cer e scurt,  
Drumul tău in pămînt e lung.

Mă doare căsuța,  
Gădăra ta verde,  
Toate cite-au rămas fără tine  
Mă dor.  
Nu-mi mai e dor de almeni, mamă,  
Nu-mi mai e dor de dor.

Nu am, moarte, cu tine nimic,  
Eu nici măcar nu te urăsc  
Cum te blestem unii c-un spic  
La fel cum lumina prăsc.

Dar ce-ai face tu și cum ai trăi,  
De-ai avea mamă și-ar muri?!  
Ce-ai face tu și cum ar fi  
De-ai avea copii și-ar muri?!

Nu am, moarte, cu tine nimic  
Eu nici măcar nu te urăsc  
Li fi mare tu, eu o fi mic,  
Dar numai  
Din propria-mi viață trăiesc.

Nu frică, tu te-ai -  
Milă de tine mi-ai -  
Că n-ai avut niciodată mamă,  
Că n-ai avut niciodată copii.

- Te petrece  
Orchestra de-alamă  
Și tu n-o auzi, mamă.

Încereniți de durere  
Sint pomii cei verzi  
Și tu, mamă, nu-i vezi.  
Dureros  
Pîng in urma și tu copii  
Și tu, mamă, nu știi.

- Numai pe tine  
Te văd și te-aud,  
Fiul meu cel de lacrima ud.

Lipsești dintre coline,  
Dar nu lipsești, din mine.  
Lipsești de la fereastră,  
Dar nu din limba noastră.

Lipsești din blinda seară,  
Dar nu lipsești din țară.  
Plecătă ești in departe,  
Ci-aproape, nu departe.

Fiindcă

Nu-mi de inima mea  
Liber nu sint.  
Și numai de tine,  
Frumoaso.  
Un riu roșiat  
De frunze  
(Cine-i poate-ngrădi  
Văturarea?)  
Vurgin prin fața noastră,  
Illumind fața tăcerii.  
Și el mai strins  
De suflarea-ți mă leagă.  
Pe apa lui caldă  
Spre tine-mi trimiț  
Sufletul,  
Gîndul aprins de bărbat,  
Sint liber de restul,  
Fiindcă iubesc.  
Fiindcă iubesc.  
Fiindcă iubesc.  
Sint liber de restul,  
Fiindcă iubesc.  
Sint liber de restul,  
Fiindcă iubesc.

Despre fericire

Sint fericit  
Că n-am cîntat pînunii.  
Cîntat-am mărul înflorit:  
Cel rușinindu-se  
De trupul gal al Lunii.  
Izvorul care reinvăta  
De unde vine,  
Cînd s-a fost născut  
Și malul sfredelit  
De lipșutul durat.  
Pe care-l dau lăstunii.  
Sint fericit  
C-am plîns ori  
Nu-am bătuț in vatră  
Cu hoarda  
Ploilor cu piatră,  
C-am încălziț  
Cu singule-mi rînit  
(ori poate-mi încălziț  
Mormintul?)  
C-am fost o trestie  
Cu-ngîndurată pleoapă  
In aer jumătate  
Și jumătate-n apă.  
Sint fericit  
C-am avut sună-n față  
Prea tînăr și întregu  
Focul unu gînd  
Necunoscut,  
Și că mă lătră-n urmă,  
Cu cerul gurii negru,  
Prăpastia  
Pe care zburaț  
O am trecut;  
Că nu aurul eu număr,  
Ci stelele din cer  
Și-n lacrima de lui -  
Străbunii.  
Erou nu sint.  
Mării nu cer.  
Sint fericit  
Că n-am cîntat pînunii.

TITULESCU ȘI CONȘTIINȚA EUROPEI (III)

„Sint un animal cu memorie  
și nu pot să uit...”

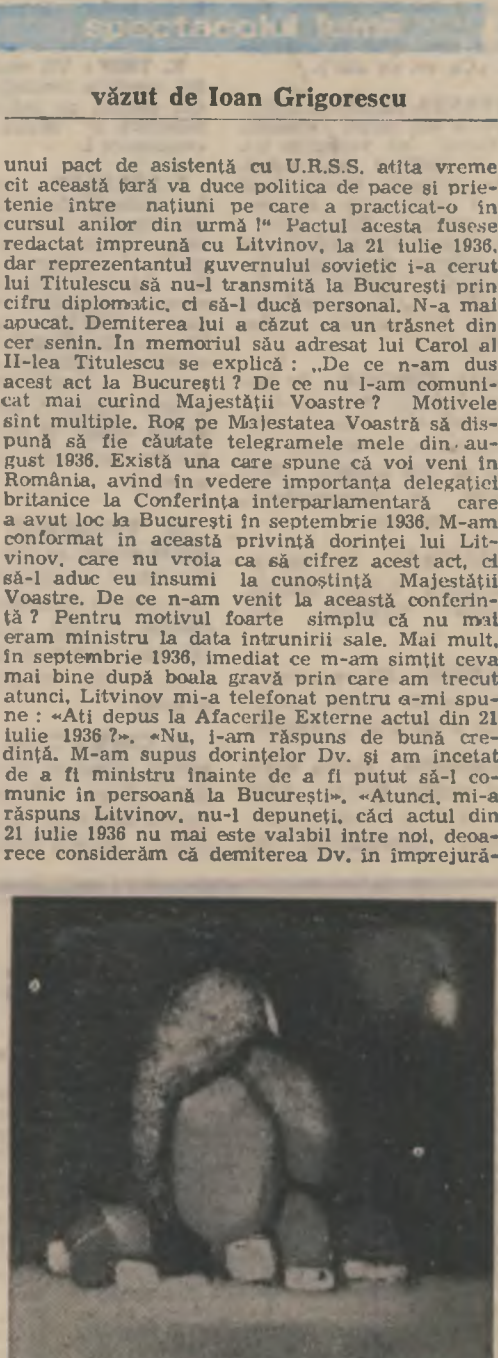
văzut de Ioan Grigorescu

Nu cred că există om care să nu se fi întrebant cum de a fost posibil ca, într-o perioadă cînd in Europa și pe întregul mapamond existau și activau unele dintre cele mai strălucite personalități ale secolului nostru - și poate ale întregii istorii umane - războiul cel mai cumplit din toate timpurile să nu fi fost evitat și să izbucnească cu atita forță nimiticoare? Nu cred că există om care să nu se fi întrebant cum de conținutul nostru, leagănul unei străvechi civilizații, cel ce a dat lumii valori filosofice, științifice și culturale de primă mărime, a putut deveni în răstimpul unei singure jumătăți de secol focarul a două conflagrații, antrenate in focul lor marșarea popoarelor ce populauze Terra? Trăiau savanții care au deschis era atomică, cogenerațional cu iscusii diplomați, economiști, istorici, cărturari, și de fapt un fenomen al mișcării. Ea este ceva viu, ce intră treptat in realitate. Paacea nu e repaus, nu este trîndăveală. Paacea e numai o tîntă, o direcție. Dar in direcția aceasta se cuprindem indepplinire. Și drumul spre această indepplinire este parcurs gata îndată ce am pornit pe el. Total depinde de faptul dacă ritmul prozresului este asigurat.

„Avea să moară in primăvara anului in care peira sa urma să fie lătră in-tr-un război dezastruos. Întregu edificiu moralizant de ei și de cei de talia lui drept securității, a respectului și cooperării între popoare se vedea năruit, subminat de forțele obtuze care incepușera să urzească in taină, apoi tot mai fățis, răsturnarea ordinii in lumea stabilită prin Tratatul de la Versailles și prin Tratatul de la Locarno. Ezităriile unor politicieni epoci de perspectiva asupra evoluției lumii intr-o lipsă de care se confruntau două concepții diametral opuse cu privire la societatea omenescă și la civilizația contemporană lor, au permis extremei drepte să-și facă de cap sub privirile impasibile ale celor ce urmau să devină victimele propriilor lor inolențe.

Opera lui Titulescu era subminată din două direcții: Din partea celor ce făceau urechea surdă la avertismentele lui, manifestînd o fatală insensibilitate față de evoluția militarismului german, neacordînd atenția cuvenită planurilor de dezarmare și măsurilor de sancționare promptă și eficientă a actelor de agresiune; și din partea politicienilor verosi din propria sa țară, a camariliei regale și a însuși regelui ce își vedea în spatele personajului Titulescu și mai ales a personalității lui Titulescu pe arena internațională. Celor dinti, Titulescu le-a răspuns adeoscuri usturător. Genevieve Tabouis amintește că, in cursul dureroaselor dezbateri care au avut loc la Geneva in urma atentatului comis la Marsilia împotriva regelui Alexandru I al Iugoslaviei și a lui Louis Barthou, vîzîndu-l pe Pierre Laval lovind in micile state balcanice și centrale ale Europei fără a lua in considerare cit de preloase erau alianțele acestora cu Franța, a lansat cu amărăciune o apostrofa devenită faimoasă in lumea politică a vremii: „Pentru acest mîștrănt pur-singur care este Franța, Pierre Laval este un rîndas îngrozitor ce-a luat locul tradiționalului jocheu de rasă la care acest pur-singur are dreptul!” Lugubre sedinte, îngrozitoare dezbateri de conșmențea Genevieve Tabouis: „Intr-o zi, după o asemenea dezbateră, Fotid (reprezentantul Iugoslaviei in Liga Națiunilor n.n.) îi arată lui Laval un ceasornic extraordinar și-i spune: „După o dezbateră asemănătoare, Titulescu mi-a dat așa ca să-mi de-mostrate că nu-mi poartă rădă. Pierre Laval care de mai bine de două ore asculta impasibil criticile vehemente ale lui Titulescu, răspunde: „El bine, in cazul acesta mie ar trebui să-mi dai o pendulă!” „O veți avea!”, îl intrerupte Titulescu. „A, imi inchipui - răspunde Laval îmblînzit. - As prefera totuși un ceasornic, căci as putea să-l port pe Titulescu și mai ales pe de inima mea!” „El bine, veți avea un ceasornic și-l veți avea. Deși cred că ati prefera să-i aveți pe Titulescu in buzunar mai curînd decît la inimă?!” Dar, domnule ministru, trebuie să vă previn că nu veți reuși niciodată!” „Nu, și Casandrea?” „Nu, dar Titulescu?” „Titulescu?” „I-a oferit ceasul lui Laval dar acesta nu l-a purtat niciodată.”

„Sint un animal cu memorie și nu pot să uit” - scria Nicolae Titulescu intr-un amplu memoriu adresat regelui Carol al II-lea: „Iau asupra mea responsabilitatea declarației următoare: am fost, sint și voi rămîne mereu in favoarea



Mihail Topa: „Reverie”

riile cunoscute echivalează cu o schimbare a politicii externe. Era, într-adevăr, vorba de preluatul instaurării dictaturii regale in România pe care Carol al II-lea o anunța prin îndepărtarea lui Titulescu. „Animalul cu memorie” nu putea să nu se amintească de Genevieve Tabouis și de notele și însemnările sale, despre care B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm dacă există (B. Brănișteanu amintește: „Noaptea își făcea și el notele într-un caot, care sper că a fost găsit și pus bine, de cineva, care l-a iubit și care va păstra înțreacă această oglindă a omului pur și simplu ce a fost Titulescu.” Unde sint aceste note, „despre care nu știm